

ΛΑΜΔΑ

Περιοδικό της Ηραθίας

**ΠΕΡΑ ΣΚΗΤΗ ΒΕΡΟΙΑΣ
ΜΟΝΗ ΤΙΜΙΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ**

ΑΝΑΡΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΑΓ. ΒΑΡΒΑΡΑΣ

Ένα νέο τοπίο παραπλεύρως
του Αλιάκμονα

ΤΣΑΜΗΤΡΟΣ
δημήτριος

ΝΑΟΥΣΑ
ΟΙΚΙΣΜΟΣ **ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ**
(Κουτσούφλιανη)

ΚΩΣΤΑΣ & ΜΑΚΟΣ
ΤΣΑΧΟΥΡΙΔΗΣ

Δουλειά Βιβλιοθήκη

Ενημέρωση, Ψυχαγωγία, Επικοινωνία

κάθε μέρα

24
ΩΡΕΣ

ΕΚΠΕΜΠΕΙ

στον

παθρό σας!

ρ ά δ ι ο

ΤΥΠΟΣ FM 99

κάθε μέρα στις 14.00 σύνδεση με τη Deutch

Αημόο

UNGV

1.7
e Welle

Κοσμηματοπωλείο
ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ
1924

Κεντρική Βιθυνική Βέροιας

Κεντρικής 12 Βέροια Τηλ. 23310 61585

Δύσκολοι καιροί

Φθινοπώριασε. Πρόσφατες οι αναμνήσεις του καλοκαιριού, αλλά και σκληρή η πραγματικότητα του χειμώνα που караδοκεί μπροστά μας. Οι μεταρρυθμίσεις και η λεγόμενη επανίδρυση του κράτους, που επιχειρεί η κυβέρνηση, ακούγονται μάλλον σαν λέξεις απόκοσμες στ' αυτιά των καταναλωτών, που η βασική τους έγνοια αυτόν τον καιρό είναι πώς θα τα βγάλουν πέρα τους μήνες πουύρχονται. Με τα φροντιστήρια των παιδιών, με τα ενοίκια και τα κοινόχρηστα του σπιτιού, με τις δόσεις των δανείων και τις πιστωτικές κάρτες, με τα είδη διατροφής και την παροχή υπηρεσιών να συνεχίζουν την οδό των ανατιμήσεων. Και από την άλλη, μισθοί και συντάξεις να παραμένουν στάσιμοι ή στην καλύτερη περίπτωση ν' αυξάνονται ίσα - ίσα για να καλύψουν τον πληθωρισμό. Κι οι αγρότες να αγωνίζονται μπας και καταφέρουν να πληρωθούν το μόχθο τους με τιμές χαμηλότερες απ' ότι πριν... δέκα χρόνια! Τί να πούμε; Καλό φθινόπωρο στους άνεργους της Νάουσας; Μάλλον σαν κοροϊδία ακούγεται. Υπομονή θα πούμε μόνο, αλλά και καλή... φώτιση στους κυβερνώντες.

ΟΙ ΕΚΔΟΤΕΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

6. Αναρρυθμιστικό έργο

Αγ. Βαρβάρας

Ένα νέο τοπίο παραπλεύρως του Αλιάκμονα

12. Μονή Τιμίου Προδρόμου

Εδώ που ασκητές & άγιοι αφιερώθηκαν αφόρυβα στο Θεό

18. Κώστας & Μάκος

Τσαχουρίδης

Από τη Βέροια σ' όλον τον κόσμο

26. Οικισμός

Μεταμόρφωσης Νάουσας

30. Πάμε Περσία

Η μνήμη ακόμα στάζει

48. Νερό

Το πολυτιμότερο αγαθό της φύσης

50. Δημήτρης Τζιμούρτος

Η ομάδα της καρδιάς μου

52. Χρονογράφημα

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

ΑΦΟΙ ΠΑΤΣΙΚΑ Ε.Ε.

ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΒΕΡΟΙΑΣ
Ελ. Βενιζέλου 10 59100 Βέροια
Τηλ. 23310 66913-61160, Fax 23310 66979
e-mail: laosver@otenet.gr

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Μιχάλης Ζ. Πατσίκας

ΣΥΝΕΚΔΟΤΗΣ - Δ/ΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Αναστάσιος Ζ. Πατσίκας

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΞΙΑ

Σοφία Γκαγκούση
Κώστας Παναγιωτίδης

ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ - ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

(στο τεύχος αυτό)
Αγαθή Σαββίδου
Γιώργος Μεταξάς
Αθανάσιος Τόπης
Χαρούλα Ουσουλτζόγλου-Γεωργιάδη

ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ & ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ

Βασίλης Βόλκος

Δ/ΝΣΗ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ - ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟ

Ράνια Τζουνοπούλου - Δάμτση

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ - ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Γιώργος Κύρτσος

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ

Εύη Ζημαντάκου

ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΙ - ΦΙΛΜ
ΜΟΝΤΑΖ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ
«ΦΙΛΙΠΠΟΣ» Εκδοτική Β. Ελλάδος

Απαγορεύεται η μερική ή ολική αντιγραφή ή κοινοποίηση με οιοδήποτε τρόπο αναπαραγωγή τμήματος ή όλου του περιοδικού χωρίς την άδεια του εκδότη.

ΛΑΜΔΑ
ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 10
59100
ΒΕΡΟΙΑ
ΗΜΑΘΙΑΣ
Κωδικός 5474

LINDBERG.COM

ΟΠΤΙΚΑ ΣΑΒΒΑΪΔΗ

ΒΕΡΟΙΑ - ΝΑΟΥΣΑ - ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Νέο κατάστημα στον πεζόδρομο

Δημόσια Κεντρική Πλατεία Βέροιας

Ιπποκράτους 27, τηλ. 2331073550

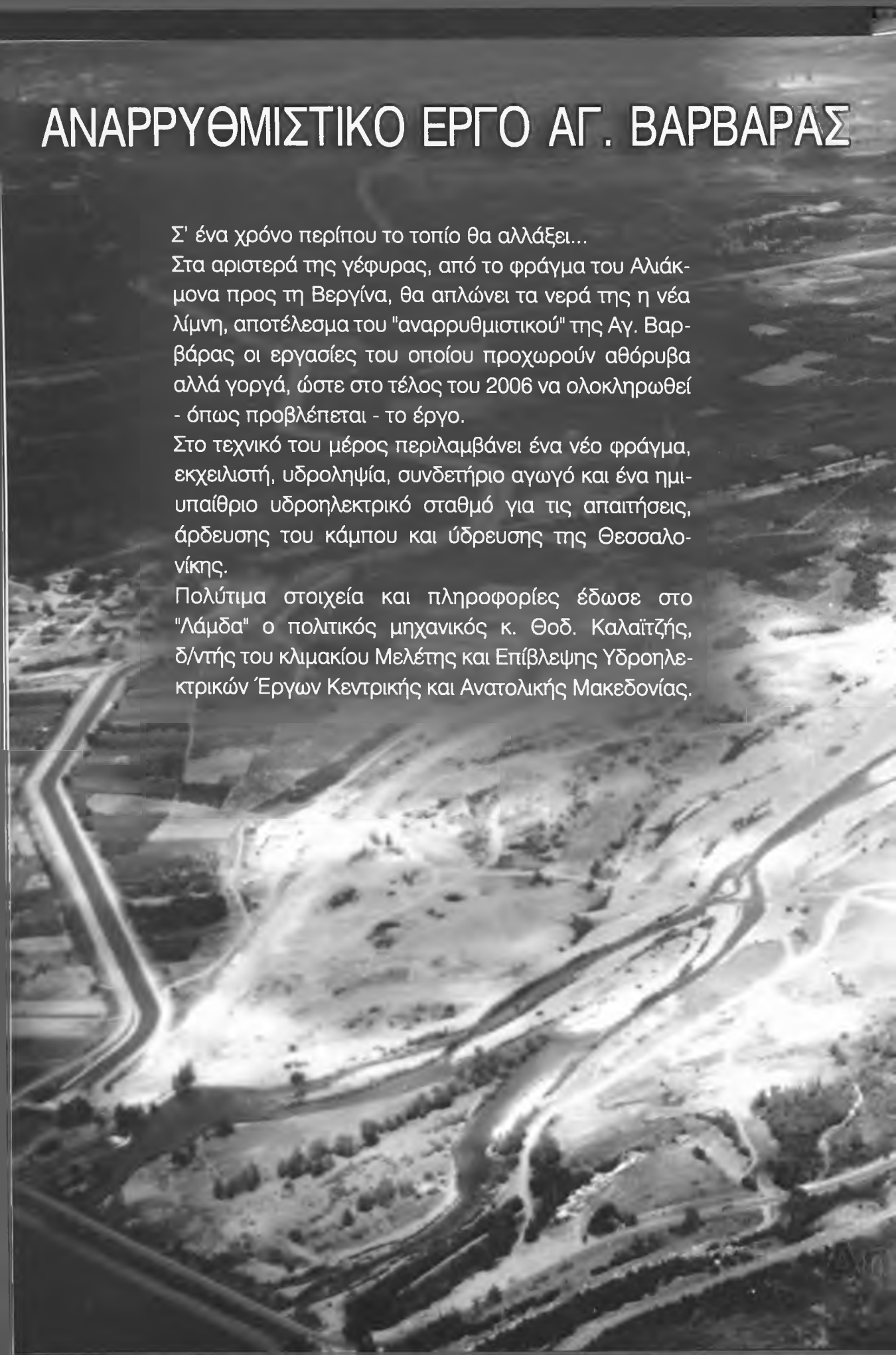
ΑΝΑΡΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΑΓ. ΒΑΡΒΑΡΑΣ

Σ' ένα χρόνο περίπου το τοπίο θα αλλάξει...

Στα αριστερά της γέφυρας, από το φράγμα του Αλιάκμονα προς τη Βεργίνα, θα απλώνει τα νερά της η νέα λίμνη, αποτέλεσμα του "αναρρυθμιστικού" της Αγ. Βαρβάρας οι εργασίες του οποίου προχωρούν αθόρυβα αλλά γοργά, ώστε στο τέλος του 2006 να ολοκληρωθεί - όπως προβλέπεται - το έργο.

Στο τεχνικό του μέρος περιλαμβάνει ένα νέο φράγμα, εκχειλιστή, υδροληψία, συνδετήριο αγωγό και ένα ημι-υπαίθριο υδροηλεκτρικό σταθμό για τις απαιτήσεις, άρδευσης του κάμπου και ύδρευσης της Θεσσαλονίκης.

Πολύτιμα στοιχεία και πληροφορίες έδωσε στο "Λάμδα" ο πολιτικός μηχανικός κ. Θοδ. Καλαϊτζής, δ/ντής του κλιμακίου Μελέτης και Επίβλεψης Υδροηλεκτρικών Έργων Κεντρικής και Ανατολικής Μακεδονίας.

An aerial black and white photograph showing a wide river delta with multiple channels. The land is divided into a grid of agricultural fields. A large dam or barrier is visible in the lower right quadrant, with water flowing through it. The overall scene depicts a significant water management project in a rural, agricultural area.

**Ένα νέο τοπίο
παραπλεύρως
του Αλιάκμονα**

Το έργο αποτελείται από τα ακόλουθα τμήματα:

- Φράγμα,χωμάτινο, με αργιλικό πυρήνα και σύστημα οργάνων παρακολούθησης της συμπεριφοράς του, μήκους 2400 m, ύψους 15,5 m περίπου, θεμελιωμένο με διάφραγμα τοιμεντομπετονίτη βάθους 16 m περίπου. Το εμβαδόν της ενιαίας λίμνης που θα δημιουργηθεί θα είναι 1400 στρέμματα περίπου και η χωρητικότητα 4.500.000 m³ νερού.
- Εκχειλιστής,θεμελιωμένος σε διαφραγματικούς τοίχους οπλισμένου σκυροδέματος βάθους 15,0m περίπου, με πέντε μεταλλικά θυροφράγματα συνολικής παροχευτικότητας νερού 1600 m³/sec.
- Υδροληψία παροχής νερού 30 m³/sec για την τροφοδοσία του μελλοντικού αρδευτικού δικτύου δεξιάς όχθης Αλιάκμονα (περιοχές Βεργίνας, Μελίκης, Αιγινίου) όταν αποφασισθεί η δημοπράτησή του από τα υπουργεία ΠΕΧΩΔΕ και Γεωργίας.
- Συνδετήριος αγωγός, μεταξύ της υφιστάμενης δεξαμενής νερού και του μελλοντικού ταμιευτήρα.
- Υδροηλεκτρικός σταθμός, ημιυπαίθριος, με μια μονάδα τύπου S, εγκατεστημένης ισχύος 0,7 MW. Είναι το έργο κεφαλής για τις απαιτήσεις άρδευσης και ύδρευσης, με το οποίο εξασφαλίζεται η απαιτούμενη στάθμη και παροχή νερού και πραγματοποιείται η ημερήσια διαχειριστική ρύθμιση των νερών, τα οποία αποθηκεύονται και απελευθερώνονται από τα λειτουργούντα σήμερα μεγάλα υδροηλεκτρικά έργα του Αλιάκμονα (Πολύφυτο, Σφηκιά, Ασώματα).

Η νέα λίμνη

Από τη λίμνη που θα σχηματισθεί θα αρδεύονται κανονικά και με ορθολογική ενεργειακή διαχείριση 900.000 στρ. στους Νομούς Ημαθίας, Πέλλας, Θεσ/νίκης από το υφιστάμενο αρδευτικό δίκτυο της αριστερής όχθης Αλιάκμονα (διώρυγα Αο).

Ας σημειωθεί ότι ανάλογα με τις βροχές ή μη της χρονιάς έχει διατεθεί από τους ταμιευτήρες της ΔΕΗ επί του Αλιάκμονα ποσότητα μέχρι 700.000.000 m³ το χρόνο για τις ανάγκες του κάμπου. Επίσης από την ίδια λίμνη θα υδροδοτείται το πολεοδομικό συγκρότημα της Θεσ/νίκης με συνεχή μεταφορά σε πρώτο στάδιο 95.000.000 m³ ετησίως, θα παροχετεύεται στην κοίτη του Αλιάκμονα για περιβαλλοντικούς λόγους 140.000.000 m³ νερού ετησίως με στόχο τη βελτίωση του οικοσυστήματος του ποταμού και θα μπορούν να αντιμετωπίζονται οι ανάγκες σε νερό βιομηχανικών εγκαταστάσεων όπως η Ελληνική Βιομηχανία Ζάχαρης, η Νεστλέ και τα θερμοκήπια.

Έργα ανάπλασης της ΔΕΗ

Τη διετία 1993-94 η ΔΕΗ δαπάνησε 350.000.000 δρχ. σε τιμές 1992 αφενός για τη συλλογή όλων των απορριμμάτων (περίπου 250.000 m³) που ευρίσκοντο εντός του μελλοντικού ταμιευτήρα και αφετέρου για τη μεταφορά και υγειονομική διάσπρωσή τους σε χώρους κατάντη του φράγματος και τον ευπρεπισμό της περιοχής. Ένα παράδειγμα για την ανάπλαση παλιών χωματερών είναι οι δύο πράσινοι λοφίσκοι, δίπλα στη σημερινή χωματερή στην κοίτη του Αλιάκμονα.

Η στέψη του φράγματος θα χρησιμοποιείται ως τμήμα της επαρχιακής οδού Βέροιας - Βεργίνας - Μελίκης, χωρίς να απαιτηθεί η κατασκευή νέας οδικής γέφυρας στον Αλιάκμονα. Έχει ληφθεί μέριμνα και έχουν δαπανηθεί χρήματα και ένα τμήμα του φράγματος έχει κατασκευασθεί με διευρυμένη διατομή. Στο πλαίσιο αυτών των έργων της ΔΕΗ, δημιουργήθηκαν δύο αναχώματα, καθένα μήκους 800 m περίπου, στην κοίτη του Α-

λιάκμονα για τη διευθέτηση της περιοχής και κατασκευάστηκαν δύο νησίδες συγκεκριμένης διατομής στο χώρο της μελλοντικής λίμνης. Οι νησίδες δεν θα είναι επισκέψιμες και δεν θα διατίθενται για συνεστιάσεις ή τελετές. Δημιουργήθηκαν ως καταφύγιο πτηνών στη διάρκεια όλου του έτους. Ήδη και σήμερα ο περαστικός μπορεί να δει ακόμη ότι άρχισαν σιγά σιγά να πρασινίζουν οι λοφίσκοι-νησίδες.

Για την προσέγγιση των επισκεπτών και των κατοίκων της περιοχής στο υγρό στοιχείο, έχουν κατασκευασθεί στη δεξιά όχθη της λίμνης ένας δρόμος περιπάτου και στην αριστερή όχθη δύο εξέδρες περιπάτου μέσα στη λίμνη.

Μετά το τέλος των εργασιών, προβλέπεται ένα εκτεταμένο πρόγραμμα αναδάσωσης, στις περιοχές που έχει γίνει επέμβαση για τις ανάγκες του έργου καθώς και η κατασκευή ενός ιχθυογεννητικού σταθμού σε συνεργασία με το Δασαρχείο και τη Νομαρχία Ημαθίας.

Χρονικό του έργου

Το έργο ξεκίνησε το 1992, διεκόπη η κατασκευή του το 1997 και ξαναξεκίνησε τον Ιούλιο του 2003.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου είναι 26.300.000 ευρώ και μέχρι σήμερα έχει χρηματοδοτηθεί μόνο από τη ΔΕΗ.

Αυτή την εποχή εκτελούνται εργασίες από την ανάδοχο εταιρεία "ΑΘΗΝΑ", συμβατικού προϋπολογισμού 22.500.000 ευρώ.

Το μεγαλύτερο ποσοστό μελετών (τοπογραφικές, υδρολογικές, ενεργειακές, γεωτεχνικές - γεωτεχνικές, υδραυλικές, στατικές, ηλεκτρομηχανολογικές) έγιναν από την αρμόδια Δ/ση της ΔΕΗ, ενώ οι περιβαλλοντικές, ειδικές περιβαλλοντικές, μελέτες έγιναν από αναγνωρισμένα γραφεία εσωτερικού και εξωτερικού. Να σημειωθεί τέλος ότι η επίβλεψη των εργασιών και η διαχείριση του έργου γίνεται από τη ΔΕΗ. **λ**

* Φωτογραφικό αρχείο ΔΕΗ,
Θεολόγης Παραπόντης

αϊππε

Προϊόντα Ελεγμένα για Υπολείμματα Φυτοφαρμάκων

Τώρα το φρούτο σε νέες εύχρηστες συσκευασίες Snack, για το παιδί στο σχολείο, τον εργαζόμενο, την υγιεινή διατροφή
Ζελέ Ανανά Ζελέ Φράουλας Ροδάκινα σε κύβους Κοκτέιλ Φρούτων

Με χαμηλές θερμίδες

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Θα τα βρείτε σε όλα τα σούπερ-μάρκετ!

www.Keypix.com

ΜΟΝΗ ΤΙΜΙΟΥ ΠΡΟΔΡΟΜΟΥ

ΕΔΩ ΠΟΥ...

ασκητές και άγιοι

αφιερώθηκαν αθόρυβα
στο Θεό

Ανηφορίζοντας για τα Πιέρια τα πάντα αλλάζουν. Ο αέρας, οι μυρωδιές, τα χρώματα, η διάθεση. Η εικόνα σε κάθε στροφή του δρόμου είναι διαφορετική μέσα στην ομοιότητά της. Αλλού ένα πλατάνι να γέρνει ως την οροφή του αυτοκινήτου, ένα πεύκο, μια βρύση, αλλού ένα φυσικό γεφυράκι. Στη μια μεριά το βουνό. Πέτρα και βράχια. Στην άλλη το ποτάμι πότε κάτω μακριά, πότε κοντά σχεδόν στις ρόδες δείχνει το δρόμο και μετά εξαφανίζεται.

Στις απόκρημνες όχθες του εκατοντάδες χρόνια πριν ασκητές και άγιοι έζησαν μόνοι, αθόρυβα, αφιέρωσαν ψυχή και νου στο Θεό. Χρόνια μετά κάποιες από τις σπηλιές φαίνονται ακόμη να περιγράφουν σ' αυτή την κοιλάδα, την Ιερά Σκήτη της Βέροιας. Πλησιάζοντας το Μοναστήρι του Τιμίου Προδρόμου, τα βράχια περισσεύουν. Το ίδιο η πρασινάδα και το νερό.

Η Μονή του Τ. Προδρόμου στη Ιερά Σκήτη της Βέροιας είναι χτισμένη μέσα στα βράχια των Πιερίων με θέα τον Αλιάκμονα. Υπολογίζεται ότι χτίστηκε το 14ο αιώνα περίπου αλλά κάηκε από τους Τούρκους το 1822 όταν εκδικούμενοι για τον ξεσηκωμό της Νάουσας και αφού έκαψαν την πόλη κατέστρεψαν στο πέρασμά τους από την περιοχή ό,τι θύμιζε ελληνισμό και ορθοδοξία. Το τείχος που αγκαλιάζει τη Μονή, μπορεί να μην έσωσε τα κτίσματα, μένει όμως εκεί. Δεσπόζει ψηλό και γκριζό, απείραχτο από τους αιώνες και τις επιθέσεις σαν κομμάτι άλλης εποχής.

Της Αγαθής Σαββίδου

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Πίσω από τη βαριά πόρτα η εικόνα αλλάζει εντελώς. Μια φροντισμένη αυλή, σκαλάκια και κισσάκια, μικρά μονοπάτια ανάμεσα σε πρασινάδα και λουλούδια.

Στο κέντρο, ανακατασκευασμένη πάνω στα ερείπια της παλιάς, βρίσκεται η εκκλησία του Αγίου Ιωάννου του Προδρόμου, χτισμένη με ρυθμό τρικλιτής βασιλικής. Πάνω από την Ωραία Πύλη είναι φιλοτεχνημένος ο Μυστικός Δείπνος.

Στο βάθος, το παρεκκλήσι της Μεταμόρφωσης, είναι το μόνο από τα κτίρια που σώθηκε από την καταστροφική πυρκαγιά του 1822.

Οι τοιχογραφίες και εδώ (χρονολογούνται στα 1500 με 1600) ξεθωριασμένες αλλά ζώσες μηδενίζουν το χρόνο και συγκινούν. Εδώ τελούνται καθημερινά οι ακολουθίες του Όρθρου και του Εσπερινού. Μια διάδος στο βράχο οδηγεί στη σπηλιά όπου ασκήτευσε ο Άγιος Διονύσιος του Ολύμπου περί το 1525.

Στο αρχονταρίκι η απλότητα και η αρχοντιά δένουν σε ένα περιβάλλον ζεστό και φιλόξενο. Εδώ φυλάσσονται όσα από τα ιερά κείμενα σώθηκαν από την καταστροφή, εικόνες, δισκοπότηρα και ιερά σκεύη. Γύρω από το ταβάνι, η ιστορία της μονής από την κτίση της και στο πέρασμα των αιώνων, ζωντανεύει φιλοτεχνημένη από το χέρι λαϊκής ζωγράφου.

Εδώ σώζονται τα ιερά λείψανα της Μονής. Όπως μαθαίνουμε, είναι ό,τι πολυτιμότερο έχει το μοναστήρι και τα μόνα κειμήλια που οι μοναχοί προστατεύουν ακόμη και με τη ζωή τους.

Στη σειρά χαμηλές πορτούλες ανοίγουν τα κελιά των μοναχών, σκύβει ο άνθρωπος να μπει, ταπεινώνεται και συμμαζεύει τον εαυτό του δηλώνει υποταγή στο μεγαλείο της πίστης. Το "τάλαντο" από ξύλο φλαμουριάς χρόνια τώρα γνωρίζει τον ήχο, αυτόν που καλεί τους μοναχούς στη λειτουργία.

Στους ξενώνες, όπου και παλιότερα φιλοξενούνταν οι διαβάτες για να ξεποστάσουν, τώρα μπορούν να διανυκτερεύσουν για μια - δυο μέρες, ξένοι για να γαληνέψουν και να προσευχηθούν. Ο επισκέπτης της ημέρας μπορεί να παρατηρήσει και να θαυμάσει παλιά αντικείμενα, σκεύη και εργαλεία που χρησιμοποιούνταν παλιότερα από τους μοναχούς για τις καθημερινές τους ασχολίες σε ειδικά διαμορφωμένο μικρό εκθετήριο. Εδώ θαυμάζει κανείς εξαρτήματα από το παλιό λιοτριβί, εργαλεία για την επεξεργασία της ελιάς, το έσοδο του μοναστηριού στις παλιές εποχές όταν οι μοναχοί κάλυπταν τα στοιχειώδη από τον ελαιώνα του μοναστηριού και την υλοτόμηση του δάσους.

Περί τα δεκαπέντε ασκητήρια βρίσκονται διάσπαρτα στα βράχια γύρω από τη μονή. Όπως φαίνεται η Ιερά Σκήτη της Βέροιας μπορεί να θεωρηθεί η κοιτίδα του μοναχισμού στην Ελλάδα και μοναστήρια της περιοχής είναι κατά πολλές ομολογίες χτισμένα ίσως και πριν από αυτά του Αγίου Όρους.

Ακολουθώντας τα μονοπάτια έξω από τη Μονή του

Προδόμου, φτάνουμε στο ασκητήριο του Αγίου Γρηγορίου του Παλαμά. Δύο τετραγωνικά μέτρα περίπου ακρούσαν στον άγιο για να λαξεύσει στο βράχο την Αγία Τράπεζα, να υμνεί τον Κύριο, να προσεύχεται μακριά από κάθε τι μπορεί να θυμίζει τα εγκόσμια πάθη.

Στο πέρασμα του χρόνου, το πανηγύρι του Τιμίου Προδόμου, την ημέρα της Αποτομής της Κεφαλής του Αγίου, συγκεντρώνει προσκυνητές όχι μόνο από την περιοχή, αλλά και από πολύ μακρύτερα. Από τις παραμονές, οι γυναίκες της περιοχής αναλαμβάνουν να καθαρίσουν τα κτίρια, να νοικοκυρέψουν τους χώρους της υποδοχής, με την ίδια ζέση και το ίδιο μεράκι που καθαρίζουν το σπιτικό τους περιμένοντας τους επισκέπτες τη γιορτινή μέρα. Ανήμερα της γιορτής και μετά τη θεία Λειτουργία, είναι έτοιμη η πατροπαράδοτη φασολάδα για να μοιραστεί στους πιστούς μαζί με ψωμί και ελιές.

Το 1987 ανέλαβε καθήκοντα ηγούμενου στη Μονή ο π. Γρηγόριος Σοφός, ιεροκήρυκας της Ιεράς Μητρόπολης Βεροίας, Ναούσης και Καμπανίας. Με τεράστιες προσπάθειες και ελάχιστα έσοδα κατάφερε να μεταμορφώσει το μέχρι τότε εγκαταλελειμμένο σχεδόν μνημείο σε ένα φιλόξενο ιερό χώρο.

Τα μόνα έγκυρα ιστορικά στοιχεία για τη Μονή του Τιμίου Προδόμου, καταγράφονται στο συναξάρι του Αγίου Αντωνίου του Βερροϊέως ο οποίος τον 9ο αιώνα επισκέπτεται την περιοχή των Πιερίων ορέων και συναντά αρκετούς μοναχούς.

.....
Στον περίβολο της Μονής ένα φυσικό μπαλκονάκι με εξαιρετη θέα τον ποταμό να φιδγουρίζει κάτω και το μάτι να χάνεται στο βαθύ γαλάζιο του, στο σκούρο πράσινο της απέναντι πλαγιάς, στο απέραντο του ουρανού και να αφήνεται. Ένα ησυχαστήριο της ψυχής και του νου. Το πλήρες τίποτα και το απόλυτο σύμπαν.

Προφορικές μαρτυρίες μιλούν για την ύπαρξη μαρμάρινης πλάκας που μιλά για την Ιερά Μονή Λαζάρου από τον 9ο αιώνα μ.Χ. Από την άλλη πλευρά, υπάρχουν και παραδόσεις που μιλούν για πλήθος κόγχες τις οποίες μπορούμε να εντοπίσουμε και σήμερα.

Από τις γύρω σκήτες και το μοναστήρι πέρασαν μοναχοί άγιοι, των οποίων οι εικόνες στολίζουν την τοιχογραφία στο υπέρθυρο της βαριάς παλιάς πόρτας του μοναστηριού.

Ο Άγιος Αντώνιος ο εκ Βεροίας, Ο Άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς, Αρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης (4ος αιώνας), ο Άγιος Αθανάσιος ο Μετewρίτης (1300), ο οποίος φεύγοντας από δω ίδρυσε το μεγάλο μοναστήρι των Μετεώρων. Μεταξύ αυτών που ασκήτευσαν στο χώρο είναι επίσης ο Άγιος Διονύσιος ο εν Ολύμπω, ο Άγιος Θεωνάς, ο Άγιος Νικάνορας. Τον 18ο αιώνα υπολογίζεται και το πέρασμα από το μοναστήρι του Αγίου Κοσμά του Αιτωλού, ο οποίος όμως έμεινε για λίγο και μίλησε στους μοναχούς συνεχίζοντας μετά την περιοδεία του και το ιεραποστολικό του έργο. Στη Μονή του Προδρόμου ασκήτευσε και ο Άγιος Θεοφάνης, τα ιερά λείψανα του οποίου μετά την κοίμησή του μεταφέρθηκαν στη Νάουσα, όπου ανακηρύχθηκε πολιούχος.

"Ο τόπος αυτός είναι ευλογημένος" λέει συγκινημένος ο μοναχός Θεωνάς, - κατά κόσμο Στέφανος Γκαλίτσιος - "αφού σε κανένα άλλο μοναστήρι στην Ελλάδα - αν εξαιρέσει κανείς το Άγιο Όρος - δεν έμειναν έστω και για λίγο καιρό τόσοι άγιοι" λέει ο μοναχός, που τα τελευταία δεκαέξι χρόνια φροντίζει το χώρο, τις κατασκευές, τον κήπο και καλοδέχεται τους επισκέπτες. 7

JUNIOR 4

apline

RECK'S

veneta mobili

record

RECORD
cucine

biebi
SEDIETAVOLI

Bloch

G
GENTILI

MS
EMME ESSE
design

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΕΠΙΠΛΩΝ ΙΤΑΛΙΑΣ
Δ. ΣΟΛΩΜΟΥ 5 - ΒΕΡΟΙΑ
ΤΗΛ: 23310-70211 FAX: 23310-23065
e-mail: info@emmeesse.gr www.emmeesse.gr

GRUPPO
SETTEN

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ
ΒΕΡΟΙΑΣ

Κώστας & Μάκος ΤΣΑΧΟΥΡΙΔΗΣ

από τη Βέροια σ' όλο τον κόσμο

Ματθαίος και Κων/νος Τσαχουρίδης, δύο ποντιόπουλα που ξεκίνησαν από τη Βέροια και έφτασαν μέχρι το Μέγαρο Μουσικής, τα Πανεπιστήμια και τις μουσικές σκηνές του Λονδίνου και τα μεγάλα Φεστιβάλ του κόσμου... Με την ποντιακή λύρα και τα έγχορδα ο Μάκος και με τις φωνητικές τεχνικές ο Κώστας.

Της Σοφίας Γκαγκούση

Δημοσία Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

Σπούδασαν στο Δημοτικό Ωδείο της Βέροιας. Το 1996 κερδίζουν το πρώτο πανελλήνιο βραβείο του Υπ. Παιδείας στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών και με υποτροφία του Μητροπολίτη Βέροιας και Νάουσας κ. Παντελεήμονα φεύγουν στο Λονδίνο. Παίρνουν το βασικό πτυχίο μουσικών σπουδών και εξειδικεύονται στην εθνομουσικολογία. Ο Ματθαίος (Μάκος) ολοκληρώνει φέτος τη διδακτορική του διατριβή πάνω στην ποντιακή λύρα και άλλες έγχορδες τοξωτές λύρες της Ανατολής και ο Κώστας βρίσκεται στο μέσον της διατριβής του στη φωνολογία και τις φωνητικές τεχνικές μέσα από την παράδοση.

Την μουσική την "ψάχνουν", είναι το πάθος τους και η ζωή τους. Από τα πρώτα τους ακούσματα, στην κούνια ακόμη, η ποντιακή λύρα και η ποντιακή μουσική ήταν η τροφή τους. Το δοξάρι του παππού τους, άγγιζε βαθεία και τις δικές τους χορδές.

Αυτό τον ήχο, ο Μάκος τον έκανε δικό του, κατάφερε να τον προχωρήσει και να τον εκπροσωπήσει, ως νεαρός Έλληνας, στην Ευρώπη και σε παγκόσμια Φεστιβάλ εθνικ μουσικής ανά τον κόσμο. Δεν είναι τυχαίο ότι φέτος βραβεύθηκε από το Ίδρυμα Τεχνών της Αγγλίας ως καλύτερος μουσικός στην παραδοσιακή μουσική ενώ συμμετείχε με τη λύρα και στη σύνθεση του μουσικού σήματος του BBC στην κάλυψη των Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας. "Προχωρώντας" την ποντιακή λύρα στην εποχή μας, και αποδεικνύοντας ότι η παράδοση παραμένει ζωντανή, αναγκαία και χρήσιμη όταν εξελίσσεται, ο Μάκος έκανε μια καταπληκτική συνεργασία με τους Ιρανούς λυράρηδες Χουσεΐν Ζαχάουσι και Αρντεσίρ Καμιάρ και το αυτοσχεδιαστικό τους αποτέλεσμα έγινε CD με τον τίτλο "Από τον Πόντο στην Περσία".

Ο Κωνσταντίνος, από τη δική του πλευρά προχωράει στο τραγούδι και συμμετείχε στην φετινή εναρκτήρια εκδήλωση του Φεστιβάλ Αθηνών σε ένα αφιέρωμα στον Μίμη Πλέσσα, αφού, από την γνωριμία του με τον μεγάλο συνθέτη, είχε προηγηθεί μια καλή συνεργασία στα "Παιδιά της Νιόβης" όπου ερμήνευσε τρία τραγούδια στο CD με τα μουσικά θέματα της ομώνυμης τηλεοπτικής σειράς της NET. Πρόσφατη εμφάνιση των αδελφών Τσαχουρίδη στη Βέροια ήταν η μεγάλη εκδήλωση των "Παυλείων 2005" στο Χώρο Τεχνών, με το ορατόριο για τον Κοσμά των Αιτωλόν σε μουσική του Μίμη Πλέσσα, όπου ένα μεγάλο μερίδιο ευθύνης για την καλή παρουσίαση είχε ο Κώστας με την ενθάρρυνση και την εμπιστοσύνη του μαέστρου και συνθέτη του. Όσο για το μέλλον, διαγράφεται ανθηρό με εκλεκτές προτάσεις.

Η μουσική είναι μια γλώσσα που δεν έχει σύνορα αλλά αναγνωρίζει ήχους. Και η παράδοση είναι ο καλύτερος δρόμος για να περπατήσει κανείς όλο τον κόσμο τους αδερφούς Τσαχουρίδη, θα τους γνωρίσουμε καλύτερα μέσα από τη συνέντευξή τους - που ακολουθεί - και τους ευχόμαστε καλά μουσικά ταξίδια, όχι μόνο από τον Πόντο στην Περσία, αλλά από τη Βέροια... παντού!

Τί είναι για εσάς η μουσική;

Κ. Αν και ο πιο επιτυχημένος ίσως ορισμός για τη μουσική είναι ότι μουσική είναι ένα οργανωμένο σύνολο ήχων με βάση κάποιους κανόνες και με ένα αισθητικό αποτέλεσμα... για μένα η μουσική έχει να κάνει με την εμπειρία ενός ανθρώπου, με τα ερεθίσματα κυρίως, γι' αυτό πολύ απλά θα σας πω ότι μουσική για μένα είναι ο Μάκος. Άρα είναι και ότι με ερεθίζει γύρω μου, κι αυτά που με ερεθίζουν είναι όλα τα πράγματα που δεν μπορώ να κάνω. Πάντως σίγουρα μουσική είναι ο Μάκος και είναι γιατί αποτελεί το ερέθισμά μου από πολύ μικρή ηλικία και θα το αποτελεί για έχουμε ταυτιστεί, έχουμε μεγαλώσει μουσικά μαζί... Κι αυτό είναι βίωμα και εγώ εκεί ψάχνω να βρω το νόημα της μουσικής.

Μ. Μεγάλωσα σε μια οικογένεια όπου η μουσική έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξη του χαρακτήρα μου. Μπορώ με βεβαιότητα να σας πω ότι μέσα από τη μουσική γνώρισα τον κόσμο, την αγάπη, την ευαισθησία, την ομορφιά των ανθρώπων της κοινωνίας μας, τη ζωή. Μέσα από τη μουσική επέισης, ταπεινά, θα ήθελα να βλέπω και την εξέλιξη της ζωής μου και της επαγγελματικής μου πορείας. Γιατί τολμώ να πω πως μόνο μέσα από αυτήν, την ύψιστη τέχνη, νιώθω ευτυχισμένος και ολοκληρωμένος. Η μουσική είναι όπως οι πολυτιμότεροι άνθρωποι μου... Η μητέρα μου, ο πατέρας μου, ο αδερφός μου...

Είναι ανταγωνιστική ή συμπληρωματική η σχέση σας;

Κ. Πώς μπορεί να είναι ανταγωνιστική τη στιγμή που για μένα ο Μάκος είναι το ερέθισμά μου. Μεγαλώσαμε σ' ένα περιβάλλον που η δικαιοσύνη, η τιμιότητα και η ευγενής άμιλλα ήταν πρωταρχικός παράγοντας. Και είμαι τυχερός που γεννήθηκα Έλληνη Ορθόδοξος κι έχω μεγαλώσει με κάποιες διαχρονικές αρχές. Συμπληρωματική ναι, ο ένας κάνει πράγματα που δεν κάνει ο άλλος...

Μ. Το ότι με τον Κων/νο μεγαλώσαμε παράλληλα με τη μουσική και τις ίδιες αξίες για τη ζωή, αυτό μας κάνει αναμφισβήτητα να είμαστε "ένα" μαζί. Είναι το άλλο μου μισό και θα σας πω γιατί. Μουσικά, ο αδερφός μου με βοηθάει να καλλιεργώ τις καλλιτεχνικές μου ευαισθησίες. Η παρουσία του δίπλα μου, με κάνει και είμαι ακόμη πιο δυνατός, πιο ολοκληρωμένος στις πρωτοβουλίες μου να εκτελέσω ένα μουσικό κομμάτι. Μου δίνει έμπνευση για δημιουργία και

αυτοσχεδιασμό. Χρειάζομαι τη συμβουλή του γιατί έχει σπάνια μουσικά χαρίσματα. Το γεγονός ότι τα τελευταία οκτώ χρόνια στο Λονδίνο πλάσαμε μαζί τη μουσική ιδιότητα και το χαρακτήρα μας, το ότι περάσαμε δύσκολες στιγμές αλλά και δυνατές συγκινήσεις, το ωφείλω στον αδερφό μου. Καταφέραμε τόσα πολλά μαζί μέχρι τώρα, γιατί πάντα είμαστε ενωμένοι και αλληλο-συμπληρωνόμαστε. Είμαι βράχος δίπλα του για πάντα. Και το λέω αυτό γιατί στερηθήκαμε και παλέψαμε με τη βοήθεια του Θεού. Και πιστέψτε με, το να καθιερώσεις ένα όνομα, ένα στυλ ή ύφος και μια μουσική νοοτροπία στην τέχνη, ώστε να προσελκύει το ενδιαφέρον, να γίνεται αποδεκτή και επιτυχημένη, δεν μπορείς να το καταφέρεις μόνος σου. Είναι ευλογία για μένα να έχω στο πλάι μου τον αδερφό μου.

Φαντάζεστε ότι θα είστε πάντα ένα δίδυμο, μουσικά;

Κ. Ναι... Αν και ο καθένας κάνει διαφορετικά πράγματα. Αλλά πάντα με τον αδελφό μου όπου πηγαίνουμε είμαστε "πακέτο".

Μ. Βεβαίως! Έχουμε τόσες κοινές μουσικές απόψεις και ιδέες, αλλά και διαφορετικές εμπνεύσεις που καταλήγουν στην ίδια λογική ομορφιάς! Φανταστείτε όλα αυτά να συνδυαστούν! Έχουμε και οι δυο πολλά όνειρα τα οποία και ευχόμαστε να πραγματοποιηθούν. Το ότι όμως ο καθένας μας αντιπροσωπεύει με το δικό του μοναδικό τρόπο την τέχνη της μουσικής και ερμηνείας, δε σημαίνει ότι δε θα προχωρήσουμε και σε άλλες μουσικές συνεργασίες. Η αλήθεια όμως είναι ότι "μουσικά" είμαστε αχώριστοι.

Πώς ονειρεύεστε την καριέρα σας;

Κ. Σαν ένας άνθρωπος που λατρεύει να τραγουδά. Κι επειδή είναι λίγο παρεξηγημένο αυτό, ο τραγουδιστής έχει γίνει λίγο "ετικέτα" επαγγελματικά λέω,

ότι δεν είμαι απ' αυτούς... Εγώ το τραγούδι το σεβάστηκα από 8 χρόνων, το σπούδασα, μόχθησα γι' αυτό και να δω τι υπάρχει πίσω απ' τη φωνή που είναι το βασικό όργανο. Επίσης με συγκινεί και με συναρπάζει μια ακαδημαϊκή καριέρα ως εθνομουσικολόγος. Μ' αρέσει και αναζητώ τη γνώση...

Μ. Όπως την ορίσει ο Θεός! Εγώ αυτό που θα προσπαθήσω να κάνω με όλη τη δύναμη της ψυχής μου, είναι να καλλιεργήσω αυτό που μου έδωσε και να το φτάσω κοντά στην τελειότητα. Νομίζω ότι Αυτός, προικίζει όλους τους ανθρώπους με ένα χάρισμα. Αν μπορούσαμε να το ανακαλύψουμε, να το σεβαστούμε και να το αξιοποιήσουμε, τότε ίσως μπορούσαμε να το απολαύσουμε στη ζωή μας με επιτυχία.

Με τί ανθρώπους θα επιθυμούσατε να συνεργαστείτε;

Κ. Με ανθρώπους που έχουν ένα βασικό μορφωτικό επίπεδο πάνω στο αντικείμενο τους, που έχουν πάρει στα σοβαρά τη μουσική, δεν τη βλέπουν μόνο music μπίζνες, που είναι ομόκλιτοι στα μουσικά μου γούστα ή μπορούμε να βρούμε κοινό έδαφος.

Μ. Με ανθρώπους που αγαπούν, σέβονται και αναγνωρίζουν την αξία κάθε είδους μουσικής του κόσμου, είτε αυτή είναι από τη Μαδαγασκάρη, με τα

ΜΑΚΟΣ (Ματθαίος)

Δημόσια Κέντρα

ακανόνιστα μουσικά μέτρα και ρυθμό, είτε από τη Ρωσική σχολή του Σουστακόβιτς και του Προκόβιεφ. Επίσης, θα πρέπει να αγαπούν την ιδιότητά τους, είτε ως ερμηνευτές τραγουδιών ή εκτελεστές μουσικών οργάνων, είτε ως μουσικοί παραγωγοί δισκογραφικών εταιριών. Και αν θα θέλατε το ιδανικότερο, να τους διακρίνει η ταπεινότητα, η μελέτη και η αγάπη. Μόνο έτσι μπορείς να είσαι "ανώτερος", να διακρίνεις και να αναγνωρίσεις τις αξίες. Αυτές θεωρώ και τις βάσεις για μια υγιή συνεργασία. Βλέπετε, υπάρχουν αρκετοί στο χώρο της μουσικής, καταπληκτικοί μουσικοί και χαρισματικοί επιχειρηματίες. Τους λείπει όμως πολλές φορές η ανθρωπιά και αυτό επιφέρει έλλειψη επικοινωνίας και συνεργασίας.

Κώστα, εσύ αυτά τα σκέφτεσαι να γίνονται στην Ελλάδα, μετά από το Λονδίνο; Υπάρχει εδώ πρόσοφορο έδαφος;

Σίγουρα θέλω να επιστρέψω γιατί εδώ είναι οι άνθρωποι που αγαπώ... Βέβαια σήμερα η βάση μας είναι στο Λονδίνο, ωστόσο η χώρα μας έχει μια διαφορετική παράδοση. Εξαρτάται από τις ευκαιρίες που σου γίνονται για να κάνεις κάποιες δουλειές.

Λονδίνο ή Ελλάδα, Μάκο;

Εδώ θα με δυσκολέψετε λιγάκι! Νομίζετε ότι θα μπορούσα να τα συνδυάσω και τα δύο; Λατρεύω την Ελλάδα, λατρεύω τον τόπο μου, την πατρίδα μου. Με εμπνέει και είναι ένα από τα ιδανικά της ζωής μου, θέλω να πιστεύω και του κάθε Έλληνα και Ελληνίδας. Θέλω να γυρίσω και να προσφέρω στον τόπο μου, το έχω και εγώ ανάγκη αλλά το έχει και ο τόπος μου. Όσο μπορώ και πάντα με την ιδιότητά μου ως εθνομουσικολόγος, ερευνητής, μουσικός, λυράρης. Η πατρίδα μας μπορεί να είναι κοιτίδα πολιτισμού, να τον γέννησε η ίδια, "διψά" όμως για πολιτισμό, τον έχει ανάγκη και πιστεύω ότι μπο-

ρεί να τον στηρίξει γιατί τον αγαπά. Θεωρώ ότι η σχέση "πολιτισμού" και Ελλάδας, είναι όπως αυτή του παιδιού και της μάνας. Χαίρομαι επίσης, διότι πολλοί νέοι που σπουδάζουν στην Ελλάδα και το εξωτερικό, έχουν παρόμοιες απόψεις και ιδέες. Αυτό είναι ελπιδοφόρο για το μέλλον.

Στο Λονδίνο όμως ανδρώθηκα μουσικά. Τα τελευταία εννιά χρόνια, μου δόθηκε η ευκαιρία μέσα από τη σπουδή και την έρευνά μου, να συναντήσω μουσικούς πολιτισμούς από τα πιο περίεργα μέρη του κόσμου. Δικαίως το αποκαλούν πολυ-πολιτισμικό και πολιτιστικό κέντρο των εθνών. Η ανταλλαγή μουσικών ιδεών, οι πολυάριθμες συζητήσεις και συναυλίες με καταξιωμένους μουσικούς από τις μεγαλύτερες σχολές όπως αυτή της Ινδικής, Περσικής, Αφγανικής, Οθωμανικής, Αραβικής, Αφρικανικής, Τζαζ και Δυτικής κλασικής μουσικής, μου έδωσε την ευκαιρία να αναπτύξω τη θεωρία μου περί μουσικών δυνατοτήτων της ποντιακής λύρας, έτσι ώστε να ενταχθεί η ποντιακή λύρα και γενικότερα η Ελληνική μουσική παράδοση στην οικογένεια αυτών των μουσικών πολιτισμών, και να γίνει αισθητή η παρουσία της στο χώρο της παγκόσμιας μουσικής σκηνής. Η σχέση μου με τον καθηγητή μου και με πολλούς αγαπημένους φίλους και μουσικούς, το περιβάλλον που μου έδωσε την ευκαιρία να ανοίξω τα φτερά μου και να πετάξω "στις μουσικές γειτονιές του κόσμου", είναι όντως πολύ δύσκολο να το αποχωριστείς. Νομίζω ότι το Λονδίνο πάντα θα πρωταγωνιστεί στη ζωή και την καριέρα μου.

Με ποιο κριτήριο θα επιλέγατε μια δουλειά; Για τα χρήματα, τους ανθρώπους, το αντικείμενο και το είδος μουσικής, κάτι άλλο...;

Κ. Δεν ξέρω σε ποια φάση της ζωής μου θα με πετύχει μια τέτοια απόφαση. Το σίγουρο είναι ότι θα το κάνω, όπως πάντα, με βάση το ένστικτό μου και το αυθόρμητο κριτήριο που έχουμε όλοι οι άνθρω-

ποι. Από κει και πέρα, τα χρήματα, το μάρκετινγκ, η προώθηση, είναι βασικοί παράγοντες στη δουλειά μας και επηρεάζουν τις επιλογές. Όμως εάν κάτι δεν με γεμίζει οι εκπτώσεις ή οι αποχωρήσεις που θα πρέπει να γίνουν ξεπερνούν τα όριά μου, τότε δεν θα το κάνω.

Μ. Είναι τρεις πολύ σημαντικοί παράγοντες. Συνήθως, θα άρχιζα από αντίστροφα. Το είδος της μουσικής είναι αυτό που θα καθορίσει την έμπνευση, τη δημιουργία και την εξέλιξη. Οι άνθρωποι είναι οι συντελεστές που θα εγγυηθούν μία επιτυχημένη συνεργασία. Και τέλος το χρήμα, είναι πολλές φορές το κίνητρο για τους συντελεστές, αλλά και για το αποτέλεσμα της συνεργασίας. Κατά την άποψή μου, οι δύο πρώτοι παράγοντες είναι οι πιο σημαντικοί και καθοριστικοί για το τελικό αποτέλεσμα. Η σχέση μου με το χρήμα δεν είναι και πολύ καλή, δυστυχώς όμως ιδιαίτερα στις μέρες μας, ο άνθρωπος πρέπει να έχει καλή σχέση και με το χρήμα.

Ζείτε χρόνια στο Λονδίνο, ταξιδεύετε αρκετά, νοιώθετε ασφαλείς ως πολίτες του κόσμου, τί σας ανησυχεί, τί θα θέλατε νάναι αλλιώς;

Κ. Κοινωνικά, η συναναστροφή μου με ανθρώπους από άλλες κουλτούρες μου έχουν αλλάξει την κοσμοαντίληψη και όντως είναι ωραίο να νοιώθουμε πολίτες του κόσμου γιατί μπορούμε να κάνουμε την κοινωνία μας καλύτερη. Όσον αφορά την ασφάλεια, σίγουρα ζούμε σ' ένα διαφορετικό κόσμο. Έχουν αλλάξει πολλά πράγματα μετά τα παγκόσμια τρομοκρατικά χτυπήματα και δεν αισθάνομαι ασφαλής.

Μ. Νομίζω ότι αν κάποιος απαντούσε ναί σε αυτήν την ερώτηση θα έκανε μεγάλο λάθος! Δε νιώθω ασφαλής και θα συνεχίσω να μην είμαι, αφού οι ραγδαίες διεθνείς πολιτικές εξελίξεις δεν αφήνουν περιθώρια ασφάλειας και σιγουριάς. Νομίζω ότι πά-

ντοτε υπήρχε αυτό το ρίσκο, απλά στην εποχή μας τα πράγματά είναι ακόμη πιο εύθραυστα. Από την άλλη πλευρά όμως, δε γίνεται να αφήσεις τη δουλειά σου. Αν χρειαστεί θα πρέπει να ταξιδεύεις με οποιοδήποτε μέσο ή τρόπο, η ζωή και οι εξελίξεις τρέχουν, το ίδιο και η μουσική.

Πέρα από τη μουσική, τί άλλο αγαπάτε πολύ στη ζωή σας, τί μπορεί να σας κάνει να χαρείτε ή να πικραθείτε;

Κ. Αγαπώ πολύ τη γυμναστική, την ιππασία, τους φίλους μου, τους ανθρώπους που μ' αγαπάνε... Νοιώθω υπερήφανος γι' αυτούς, θέλω να τους δω να προσδεύουν. Πικραίνομαι και εκνευρίζομαι υπερβολικά με το ψέμα, την υποκρισία, το δόλο, την κλεψιά, ειδικά όταν γίνονται σε βάρος άλλων ανθρώπων. Χαίρομαι με το κάθε τι που βλέπω να πηγαίνει μπροστά.

Μ. Την οικογένειά μου, τους φίλους μου, τη θάλασσα, τα ταξίδια, τη γεωγραφία και τους χάρτες, τις καλοκαιρινές εκδηλώσεις, τη Βέροια, το Λονδίνο, τη Μικρή Σάντα και ένα χαμόγελο στο πρόσωπο κάθε ανθρώπου.

Χαίρομαι όταν η μικρή μου ξαδερφούλα με αγκαλιάζει και τρώμε μαζί στο τραπέζι. Θα πρέπει να ακούσετε τη Μαρία να μιλάει, είναι καταπληκτική. Είναι αξιοθαύμαστο να βλέπεις τόση αγάπη και ενθουσιασμό στα λαμπερά μάτια ενός παιδιού. Σήμερα ο κόσμος πρέπει να αναζητά τη χαρά και την ευτυχία στα απλά πράγματα. Αυτά πρέπει να εκτιμούμε.

Αντίθετα, με πικραίνει και με στενοχωρεί αφάνταστα, όταν οι άνθρωποι γίνονται άπληστοι και δεν αγαπούν ακόμη και τον ίδιο τους τον εαυτό.

Είστε αισιόδοξοι άνθρωποι;

Κ. Πολύ!.. Αν και πολλές φορές μου ήρθαν βολικά τα πράγματα, ωστόσο θεωρώ ότι εάν υπάρχει πίστη

και αγάπη σ' αυτό που κάνεις, στο τέλος, αργά ή γρήγορα, θα το πετύχεις.

Μ. Πιστεύω ότι είχα πάντα την αισιοδοξία μέσα μου. Και ελπίζω να την κρατήσω, για όσο καιρό ακόμη θα μπορώ να κρατώ στο χέρι μου το δοξάρι της λύρας μου. Ακόμη και σε πολύ δύσκολες στιγμές, η θετική ενέργεια είναι μεγάλη υπόθεση. Δεν πρέπει να χάνουμε την αισιοδοξία μας, η οποία συμβαδίζει με τα όνειρά μας. Δεν παραιτούμαι ποτέ, γιατί πιστεύω στο Θεό και στη δύναμή Του.

Η γνώση, η δουλειά, το ταλέντο ή η τύχη πιστεύετε ότι μπορεί να καθορίσουν τη ζωή μας;

Κ. Την τύχη μας την ορίζουμε ή μάλλον την κυνηγάμε εμείς μέχρι σ' ένα βαθμό και αυτό και αυτό βοηθάει... Θα έλεγα όμως ότι είναι καθοριστική η γνώση και η προσπάθεια μαζί με το ταλέντο. Κι αν αυτά τα πιστεύεις αληθινά, η πίστη αυτή θα σε σώσει...

Μ. Το ταλέντο ή χάρισμα όπως προανέφερα, πιστεύω ότι έχει δοθεί στον καθένα μας. Αν το ανακαλύψουμε και το αξιοποιήσουμε, τότε αυτό θα καθορίσει θετικά τη ζωή μας. Η δουλειά, η μελέτη, η εργασία και η ολοκληρωτική αφοσίωση στον τομέα μας, επίσης καθορίζει τη σχέση μας με την κοινωνία των ανθρώπων και επομένως με την ίδια τη ζωή μας. Όσον αφορά τη γνώση, η αγαπημένη μου θεία Βέτα λέει: "Η γνώση είναι εξουσία". Πιστεύω ότι όσο πιο πολλά πνευματικά εφόδια έχει σήμερα ο άνθρωπος, τόσο πιο έτοιμος θα είναι να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις της εποχής μας. Έτσι θα μπορεί πολλές φορές ακόμη και ο ίδιος να καθορίσει τη ζωή του. Για τον παράγοντα τύχη τί να πούμε; Δεν μπορείς να την προβλέψεις και είναι πραγματικότητα ότι καθορίζει τη ζωή πολλών. Αρκετές φορές όμως, ακόμα και η ίδια η τύχη κάνει λάθος επιλογές.

Τί ετοιμάζετε, τι σχεδιάζετε... προσεχώς;

Μ. Πολύ σύντομα θα κυκλοφορήσει στην Αγγλία αλλά και σε Ευρώπη, Βόρεια Αμερική και Αυσ-

τραλία το πρώτο προσωπικό άλμπουμ με τον αδερφό μου. Είναι η πρώτη διεθνής προσπάθεια που κάνουμε σε επίπεδο δισκογραφίας μεγάλης εμβέλειας, να γνωρίσει ο κόσμος την ποντιακή λύρα, τη μουσική της παράδοση με τις Βυζαντινές και αρχαιο-ελληνικές ρίζες της, αλλά και τις μουσικές δυνατότητες του οργάνου. Όλα αυτά τα χρόνια στο εξωτερικό, μας δόθηκε η ευκαιρία μέσα από την έρευνα, από επαγγελματικές προτάσεις και συνεργασίες να φέρουμε τον κόσμο σε επαφή με την ελληνική παραδοσιακή μουσική γενικότερα και να ξεφύγει για λίγο από το συρτάκι και το μπουζούκι. Τα αναφέρω αυτά χωρίς να τα υποτιμώ, αλλά βλέπετε στο χώρο της ethnic ή world music, επικρατούν πολλά στερεότυπα. Δυστυχώς, το world music business σήμερα αναγνωρίζει και προωθεί ως ethnic ή world μόνο τη μουσική Latin που είναι εύκολα αποδεκτή στο αυτί του ακροατή, την Αφρικανική όπου δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στους ξεσηκωτικούς ρυθμούς της, και την Ινδική που έχει πλέον καθιερωθεί τα τελευταία χρόνια. Υπάρχουν όμως πολλές αξιόλογες μουσικές παραδόσεις και ιδιώματα ανά τον κόσμο που αξίζουν την προσοχή των μουσικών παραγωγών. Για τη συγκεκριμένη παραγωγή με τον Κων/νο είμαστε και οι δύο πολύ υπερήφανοι. Βάλαμε όλη μας την αγάπη, το σεβασμό και το μεράκι. Καθοριστική στάθηκε και η συνεργασία μας με τον μεγάλο μας Μίμη Πλέσσα, η οποία συνεχίζεται με πολλές υποσχέσεις. Είναι τιμή μας ο ίδιος να μας βαφτίσει "Πλεσσόπουλα" και να μας εισαγάγει κατά κάποιον τρόπο στην μεγάλη ελληνική μουσική οικογένεια. Με τις πατρικές ευχές και ευλογίες του Μητροπολίτη κ.κ. Παντελεήμονα, πραγματοποιήθηκε τον περασμένο Ιούνιο στα "Παύλεια" η συναυλία με το ορατόριο του Μίμη Πλέσσα "Κοσμάς ο Αιτωλός", όπου είχαμε την τιμή να τον φιλοξενήσουμε στη Βέροια. Όσο για τις μελλοντικές μας προτάσεις, υπάρχουν και είναι αρκετές, και εύχομαι να είστε οι πρώτοι που θα τις γνωστοποιήσετε στον αγαπητό κόσμο της Ημαθίας. **Λ**

ΟΙΚΙΣΜΟΣ

Μεταμόρφωση

ΝΑΟΥΣΑΣ

Δεκατρείς προσφυγικές οικογένειες ήταν αυτές που το 1923 - 24 ξανάδωσαν ζωή στον έρημο οικισμό της Μεταμόρφωσης της Νάουσας. Ο οικισμός, που η παλιά του ονομασία ήταν Δραζίλοβο, καταστράφηκε μαζί με πολλά ορεινά χωριά όταν καταπνίγηκε η επανάσταση της Νάουσας το 1822.

Φασολάκια, πατάτες και κτηνοτροφικά προϊόντα ήταν αυτά που παρήγαγαν οι λιγοστοί κάτοικοι. Τα κάστανα, που αφθονούσαν στα γύρω δάση, καθώς και ξυλεία πωλούνταν ή ανταλλάσσονταν στα χωριά του κάμπου με σιτάρι, αλεύρι ή λάδι.

Η ζωή κυλούσε ήρεμα. Η δουλειά καθημερινή και σκληρή από όλα τα μέλη των οικογενειών που ετοίμαζαν τρόφιμα για το χειμώνα. Ένα χειμώνα που ή-

ταν βαρύς, με χιόνια που έφταναν το μέτρο και αργούσαν να λιώσουν. Τα χιόνια ήταν μεγάλος μπελάς και αιτία αναστολής της οικονομικής δραστηριότητας για όσο χρόνο διαρκούσαν. Ο ερχομός της Άνοιξης ξαναέδινε το έναυσμα για την έναρξη των δραστηριοτήτων αυτών. Κάποιοι ίσως θα πουν: "ωραία χρόνια, χωρίς άγχος". Κάποιοι άλλοι όμως θα διαφωνήσουν και θα επισημάνουν την καθημερινή σκληρή δουλειά, την έλλειψη διασκέδασης και την έλλειψη δυνατότητας εξέλιξης.

Το 1944 οι κατοχικές δυνάμεις των Ναζί έκαψαν το χωριό. Δεν άφησαν όρθιο ούτε ένα κτίσμα, για να μην βρίσκουν εκεί καταφύγιο οι αντάρτες. Όλοι οι κάτοικοι σώθηκαν και κατέφυγαν σε χωριά του κάμπου και στη Νάουσα. Ο εμφύλιος που ακολούθη-

σε, τους ανάγκασε να μείνουν ουσιαστικά μακριά από το χωριό.

Με τη λήξη του εμφυλίου το κράτος δίνει οικονομική βοήθεια για την κατασκευή σταυλαχυρώνων και την αγορά ζώων. Έτσι το 1954 οι κάτοικοι ξαναεβαίνουν στο χωριό. Τα σπίτια που χτίζονται δεν έχουν καμία σχέση με τα παλιά διώροφα, που είχαν πάνω τα δωμάτια και κάτω τις αποθήκες. Είναι απλά ισόγεια οικοδομήματα που στεγάζουν ανθρώπους, αγαθά και ζώα. Άλλωστε χρησιμοποιούνται από άνοιξη μέχρι φθινόπωρο. Τον χειμώνα όλοι φεύγουν στα σπίτια που έχτισαν στη Νάουσα ή στα χωριά του κάμπου της.

Μετά τον πόλεμο μία σημαντική αλλαγή γίνεται στην οικονομία του οικισμού. Έρχεται η δενδροκαλλιέργεια. Τα μήλα και τα κεράσια προστίθενται στα παραγόμενα προϊόντα και η τοπική παραγωγή αρχίζει να προσανατολίζεται στο να παράγει προϊόντα για να καταναλωθούν από άλλους και όχι για να αποθηκευθούν για τους χειμερινούς μήνες για να συντηρηθούν οι οικογένειες. Σήμερα υπάρχει ουσιαστικά μονοκαλλιέργεια κερασιού και όσοι από τους γεωργούς κατοίκους "ανεβαίνουν" την άνοιξη στο χωριό ασχολούνται με το κεράσι. Δυστυχώς τα τελευταία χρόνια η γεωργία έχει πτωτική τροχιά σ' όλη την Ελλάδα. Η παραγωγή ορεινού κερασιού που άλλοτε ήταν προσοδοφόρα, σήμερα τείνει να καταστεί ασύμφορη. Τα μηνύματα δεν είναι καλά και κάποιιοι προβλέπουν ακόμη και για εγκατάλειψη των αγρών και για δραματικότερη εγκατάλειψη των χωριών από τους νέους και τις νέες.

Όμως είναι τα πράγματα τόσο άσχημα;

Μικρά απομονωμένα χωριά στις λίμνες Πρέσπες της Φλώρινας, τα βλαχοχώρια στα Γρεβενά, τα Ζαγοροχώρια στα Ιωάννινα αλλά και ο Άγιος Παντελεήμονας της Έδεσσας, που είχαν εγκαταλειφθεί από το μεγαλύτερο μέρος των κατοίκων τους, ξαναζωντανεύουν και οι κάτοικοί τους αυξάνουν το εισόδημά τους με, κατά γενική ομολογία, ευκολότερες δραστηριότητες!

Αν κανείς προέτρεπε τους κατοίκους αυτών των περιοχών πριν λίγα χρόνια, να φτιάξουν καταλύματα, εστιατόρια, καφετέριες, να κάνουν εργαστήρια παρασκευής παραδοσιακών τροφίμων ή χρηστικών - διακοσμητικών αντικειμένων, σίγουρα θα αντιμετώπιζε αδιαφορία. Ο κάτοικος της επαρχίας είναι δύσκολο να πιστέψει πως πράγματα καθημερινά, που υπάρχουν γύρω του και δεν τα προσέχει, έχουν κάποια αξία για τον κάτοικο της μεγάλης πόλης.

Όμως το χιόνι θεωρούνταν μπελάς και αιτία αναστολής των δραστηριοτήτων από κάποιους. Θεω-

Στο χωριό λειτουργεί ένας και μοναδικός μέχρι σήμερα ξενώνας "Το Αγκιυνάρι" του κ. Κώστα Σιδηρόπουλου, με τέσσερα δωμάτια, τζάκι και θέα που καλύπτει όλο τον οικισμό και τον κάμπο.

Στην αυλή του Ξενώνα, η μαρμελάδα από βατόμουρα είναι έτοιμη και θα σερβιριστεί για πρωινό στους φιλοξενούμενους!

Το σπίτι της οικογένειας Γεώργιου Παραστατιδή. Ένα από τα λίγα εναπομείναντα πετρόχτιστα του οικισμού.

ρείται ωστόσο... ευλογία από τους εκδρομείς.

Ο αργυροπελεκάνος που ενδημεί στις Πρέσπες, τρώει τα ψάρια και κάνει ζημιά στους ψαράδες. Το επιπλέον εισόδημα όμως που κερδίζουν οι ντόπιοι από τους επισκέπτες που έρχονται στις λίμνες για να θαυμάσουν το όμορφο αυτό πτηνό, είναι πολλαπλάσιο της ζημίας. Αρχισαν λοιπόν να προστατεύουν οι ίδιοι την πανίδα της λίμνης και ενώ πριν από χρόνια ο αργυροπελεκάνος ήταν είδος προς εξαφάνιση, σήμερα αφθονεί.

Ο αγροτουρισμός είναι μια μορφή τουρισμού που οδηγεί τους κατοίκους των μεγάλων πόλεων σε μικρά καταλύματα σε γεωργικές περιοχές. Παλιότερα μας

Μία από τις δύο πηγές που βρίσκονται στο χωριό. Απ' αυτές κουβαλούσαν το νερό πριν γίνει το πρώτο υδραγωγείο.

Αποψη του οικισμού.

φαίνονταν περιέργο και απίθανο να υπάρχουν άνθρωποι που να διαθέταν χρήματα για να περάσουν μερικές μέρες σε απομονωμένα χωριά που επιθυμία των κατοίκων τους ήταν να... φύγουν σε κάποια μεγάλη πόλη! Κι όμως τέτοιοι άνθρωποι υπάρχουν και κατά τα φαινόμενα θα γίνονται όλο και περισσότεροι χρόνο με το χρόνο.

Η μεταμόρφωση της ... Μεταμόρφωσης

Κάτοικοι του οικισμού της Μεταμόρφωσης βλέποντας το μαρασμό της γεωργίας, επενδύουν σ' αυτή τη μορφή τουρισμού και, προσπαθούν να αναδείξουν τις ομορφιές της περιοχής τους. Αλλά και ο δήμος Νάουσας βλέποντας πως η ανάπτυξη δράσεων στο Βέρμιο δίνει μία καλή εναλλακτική λύση στο οξύ οικονομικό πρόβλημα που περνά η πόλη, με το σταδιακό κλείσιμο των εργοστασίων αλλά και της μείωσης των γεωργικών εισοδημάτων, προσπαθεί να

στηρίξει τις προσπάθειες αυτές. Βασικά προβλήματα του οικισμού ήταν το νερό και η πρόσβαση. Όμως, μετά από συσκέψεις του Δήμου με κατοίκους του οικισμού, η λύση δρομολογήθηκε. Το υδραγωγείο ενισχύθηκε με δεκαπλάσια ποσότητα νερού από γεώτρηση, και το κομμάτι του δρόμου μήκους 3 km από το Ροδοχώρι προς τη Μεταμόρφωση ασφαλτοστρώνεται. Αυτό που μένει είναι να... έρθουν οι τουρίστες! Και γιατί να έρθουν;

Σε απόσταση μικρότερη από 3,5 km νότια του οικισμού, υπάρχει ο ναός της Μεταμορφώσεως (που έδωσε και το όνομα του οικισμού). Δεν είναι λίγοι αυτοί που θεωρούν το νερό της μικρής πηγής πίσω από το ιερό θαυματουργό. Ο ναός προϋπήρχε της έλευσης των σημερινών κατοίκων και ήταν ο μοναδικός μέχρι και πριν 10 χρόνια.

Στο ναό μπορεί κανείς να πάει είτε με αυτοκίνητο είτε περπατώντας. Η διαδρομή είναι η ίδια με την παλιά γραμμή του ορεινού τραίνου που είχε κατασκευαστεί από την εταιρεία "Ντεκοβίλ", στα τέλη του 18ου με αρχές του 19ου αιώνα για να μεταφέρουν την ξυλεία του παρθένου τότε δάσους. Η ξυλεία μεταφέρονταν μέχρι την τοποθεσία Γουρνόσοβο όπου υπήρχε ατμοκίνητο πριστήριο. Η επεξεργασμένη ξυλεία μεταφέρονταν εναέρια με συρματοσχοινο μέχρι τις Ρουντίνες των Λευκαδίων όπου και φορτώνονταν στο τρένο και στέλλονταν στη Μ. Ανατολή. Εκεί χρησιμοποιούνταν για την κατασκευή σιδηροδρομικών γραμμών. Η εταιρεία σταμάτησε την εκμετάλλευσή του δάσους πριν το 1922. Δυστυχώς η γραμμή δεν υπάρχει πια. Ξηλώθηκε για να κατασκευαστούν οι στύλοι μεταφοράς του ηλεκτρικού από την Ηλεκτρική Εταιρεία Νάουσας.

Έχει απομείνει όμως ο δρόμος που ακολουθούσε το τρένο. Ένας δρόμος που ξεκινάει 2,5 km περίπου βόρεια του οικισμού, περνάει μέσα από τον οικισμό και συνεχίζει νότια προς τον παλιό Ναό για άλλα 3,5 km όπου και διακόπτεται από μία χαράδρα. Εκεί υπήρχε ξύλινη γέφυρα που έχει καταστραφεί. Μετά τη χαράδρα ο δρόμος συνεχίζει για άλλα 2 km, περνάει μέσα από ένα 100χρονο τούνελ μήκους 30 μέτρων και φτάνει στην περιοχή Γουρνόσοβο. Όλη η διαδρομή γίνεται μέσα σε δάσος με οξιές και καστανιές, δίπλα από ρυάκια πηγές και ποτάμια και είναι σχεδόν επίπεδη. Μπορεί κανείς να την περπατήσει, ή να τη διανύσει με ποδήλατο. Στο προαναφερόμενο τούνελ υπάρχουν σκαμμένες πολυλές τρύπες. Το μέρος είναι χαρακτηριστικό και οι φήμες για θησαυρούς που θάφτηκαν από αντάρτες δεν είναι λίγες.

Τα τελευταία χρόνια έγιναν προσπάθειες για την επαναλειτουργία αυτού του τραίνου που ακόμη δεν ευοδώθηκαν, δυστυχώς. Επισκέπτες που κατευθύ-

νονται προς το χιονοδρομικό κέντρο των 3-5 Πηγαδιών θα μπορούν να επιβιβάζονται από την τοποθεσία Γουρνόσοβο και να κατευθύνονται προς τον οικισμό. Στο τέλος της διαδρομής βόρεια του χωριού σχεδιάζεται να γίνει μία λίμνη επιφάνειας 60 περίπου στρεμμάτων. Η μορφολογία του εδάφους βοηθά και η ανάγκη κατασκευής της είναι άμεση. Τα κτήματα της περιοχής είναι πολλά και... διψούν για νερό!

Το κόστος, ενός περιμετρικού δρόμου στη λίμνη και η βελτίωση της πρόσβασης από τον οικισμό είναι αμελητέο σε σχέση με τα έξοδα κατασκευής της. Απλώς θα πρέπει να μην αδειάζει από νερό. Έτσι καλύπτοντας μία σημερινή ανάγκη, μπορούμε να βάλουμε τις βάσεις μιας μελλοντικής πιθανής αξιοποίησής της. Κάτι που δεν έγινε με το τελευταίο αρδευτικό έργο. Έγινε γεώτρηση και με αγωγούς οδηγείται το νερό μέσα από τον οικισμό σε υδατοδεξαμενές. Θα μπορούσαν αυτοί οι αγωγοί να οδηγούν το νερό στο μικρό ποτάμι που διασχίζει τον οικισμό έτσι ώστε να σχηματίσει μία μικρή λίμνη. Το νερό και πάλι θα κατέληγε στις υδατοδεξαμενές με φυσική ροή. Έτσι και με μικρότερο, ενδεχομένως, κόστος θα είχαμε καλύτερο αποτέλεσμα.

Έτσι θα είχε γλιτώσει το ένα από τα δύο εναπομείναντα καλντερίμια που καταστράφηκε όταν οι εκσκαφείς το άνοιξαν για να περάσουν τον αγωγό και οι πέτρες του χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή περιφράξεων.

Θα μπορούσαμε να γράψουμε πολλά και ίσως ο καθένας από τους αναγνώστες να μπορούσε να προτείνει περισσότερα όχι μόνο για το συγκεκριμένο χωριό, αλλά για κάποιον άλλο. Ίσως για το δικό του. Γιατί φαίνεται πως ήρθε ο καιρός να αναζητήσουμε και άλλες διεξόδους για την οικονομία της ευρύτερης ορεινής περιοχής των Πιερίων και του Βερμίου. Οι άνθρωποι των πόλεων και των μεγαλουπόλεων επιζητούν την επαφή με τη φύση. Εμείς έχουμε την τύχη να ζούμε σε περιοχή με πολλές φυσικές ομορφιές που ίσως επειδή τις έχουμε δίπλα μας δεν εκτιμούμε αρκετά την αξία τους. Ίσως αν τις γνωρίσουμε και τις αναγνωρίσουμε περισσότερο, τότε να τις προστατεύσουμε... Και αυτές με τη σειρά τους να μας το ανταποδώσουν!

Ο κ. Νίκος Κιαγχιδής κάτοικος του Ροδοχωριού. Ο μοναδικός στην περιοχή τεχνίτης κατασκευής καλαθιών από λουρίδες σχισμένες από κλαδιά, αλλά και ξύλινων κουταλιών κάθε μεγέθους, επί το έργον.

Με την προτροπή του κ. Βλαδίμηρου Αμανατιδη έκανε μία έκθεση χρηστικών αντικειμένων πριν λίγα χρόνια στην Νάουσα. Του φαινόταν περίεργο που ο κόσμος ήρθε να δει αλλά και ν' αγοράσει τις κατασκευές του.

Σε μία σημερινή αγροτική κοινωνία ίσως μία τέτοια δραστηριότητα να μην θεωρείται σημαντική. Σε μία αγροτουριστική όμως οικονομία μπορεί να θρέψει μια οικογένεια.

Κουτάλες κάθε σχήματος και μεγέθους αλλά και χρηστικά καλάθια φτιαγμένα με μεράκι από τον κ. Νίκο Κιαγχιδη στο Ροδοχώρι.

Ο οικισμός της Μεταμόρφωσης βρίσκεται σε υψόμετρο 960 περίπου μέτρων. Από την Νάουσα απέχει 14 km και από το Ροδοχώρι 3 km. Η περιοχή είναι πλούσια σε νερά και δάση. Με την διακεκομμένη γραμμή εικονίζεται η παλιά γραμμή "Ντεκοβίλ" που ξεκινά νότια από το Γουρνόσοβο και φτάνει βόρεια στην περιοχή όπου σχεδιάζεται η νέα λίμνη.

πάμε...

Περσία

με οδηγούς τη Φρόσω Σκάρπου
& τον Παναγιώτη Δημητρόγλου (κείμενο & φωτο)

Η Περσία, σταυροδρόμι των οδών που συνδέουν την Ευρώπη και την Μ. Ανατολή με την Κεντρική Ασία, είναι μια χώρα γνωστή και οικεία από τα αρχαία ακόμη χρόνια. Μια χώρα που το 70% του εδάφους της αποτελείται από ερήμους και οροπέδια, ενώ τα λιγιστά δάση βρίσκονται στην Κασπία.

Μια αχανής χώρα 75.000.000 ανθρώπων, ένα ανθρώπινο πάζλ αποτελούμενο από ινδοευρωπαϊούς Πέρσες, Τουρκόφωνους Αζέ-ρους, Κούρδους, Άραβες, Αρμένιους, Εβραίους, Αργανούς πρόσφυγες και αναρίθμητες νομαδικές και ορεσίβιες φυλές (Μπακχτιαρί, Μπαλούτς Κάσκαϊ) κάτω από το άγρυπνο βλέμμα της ισλαμικής επανάστασης. Οι μάρτυρες του Ισλάμ δεσπάζουν σ' όλα τα κυβερνητικά κτίρια και τις πλατείες των πόλεων.

Πίσω όμως από το ισλαμικό παραπέτασμα, τα μαύρα "ταντόρ", τα αυστηρά βλέμματα των γενειοφόρων θρησκευτικών ηγετών και τα άγρυπνα μάτια των αστυνομικών, διακρίνει κανείς μια αγνή φιλοξενία, μια υπερηφάνεια για τη χώρα τους και μια ανοχή της διαφορετικότητας. Μας χαμογελούν, ρωτούν για τη χώρα μας, φωτογραφίζονται μαζί μας, μας προσκαλούν στα σπίτια τους και μας φιλεύουν τσάι και γλυκά.

Το αεροπλάνο προσγειώνεται στο αεροδρόμιο της Τεχεράνης και αφού οι γυναίκες φορέσαμε το "χετζάμπ" (απόρροια των εντολών του Κορανιού και των κοινωνικών εθίμων της χώρας) ξεκινάμε για την πρωτεύουσα Τεχεράνη. Στην είσοδο της πόλης, σε μια μεγάλη πλατεία δεσπάζει το μνημείο Azadi. Είναι μια Πύλη που κατασκευάστηκε με εντολή του Σάχη Mohammed Reza Rahlavi το 1975 για τα 2.500 χρόνια από την ίδρυση της περσικής αυτοκρατορίας. Οι εορταστικές εκδηλώσεις έλαβαν μέρος στην αρχαία Περσέπολη, όπου κατασπαταλήθηκαν τεράστια ποσά για το λαμπρό εορτασμό. Το γεγονός αυτό ήταν η αφορμή να ξεσηκωθεί ο λαός εναντίον του Σάχη, ο οποίος εκδιώχθηκε από τη χώρα το 1979 και επέστρεψε από το Παρίσι ο εξόριστος θρησκευτικός ηγέτης Αγιατολάχ Χομείνι, εγκαθιδρύοντας το θεοκρατικό καθεστώς.

Οι λιγοστές ατομικές ελευθερίες που είχε παραχωρήσει ο Σάχης εξανεμίστηκαν, επιβλήθηκε πάλι το "χετζάμπ" και μεγάλωσε το χάσμα των διακρίσεων μεταξύ ανδρών και γυναικών (διαφορετικές ουρές στα καταστήματα και στα αεροδρόμια, οι γυναίκες και τα παιδιά κάθονται στα πίσω καθίσματα των μέσων μαζικής μεταφοράς, ακόμη και στις φιλικές συγκεντρώσεις αποτελούν χωριστές ομάδες).

Η Τεχεράνη αποτελείται από την παλιά πόλη με

Οι ουρανοξύστες της Τεχεράνης δεσπάζουν στο βόρειο τμήμα της, ενώ το τελεφερίκ οδηγεί σ' ένα από τα ωραιότερα χιονοδρομικά κέντρα του κόσμου, το Ελμπουργκ.

Κεντρικός δρόμος της Τεχεράνης με τις μορφές των θρησκευτικών ηγετών να φιγουράρουν σε κεντρικό σημείο πριν τις εκλογές.

Η πύλη Azadi της Τεχεράνης που χτίστηκε για τον εορτασμό των 2.500 χρόνων από την ίδρυση της Περσικής αυτοκρατορίας.

Το κτίριο της ελληνικής Πρεσβείας με την εκκλησία του Ευαγγελισμού στην Τεχεράνη.

Χαμόγελα από τις μικρές μαθήτριες και τη δασκάλα τους.

τα χαμηλά σπιτάκια και τις εσωτερικές αυλές και τη νέα πόλη με τους πανύψηλους ουρανοξύστες. Η πόλη διαθέτει ένα σύγχρονο πολεοδομικό σχέδιο καθώς και μεγάλες οδικές λεωφόρους που τη διασχίζουν. Οι τεράστιες δενδροφυτευμένες πλατείες αποτελούν τόπο συνάντησης και αναψυχής των κατοίκων.

Στα βόρεια της πόλης υπάρχει το τελεφερίκ που οδηγεί στο χιονοδρομικό κέντρο του Ελμπούρτζ. Από τα αξιολάτρευτα μνημεία της πόλης είναι το Ανάκτορο του Γκολεστάν, το Αρχαιολογικό Μουσείο και το Μουσείο Ισλαμικής Τέχνης με μια πλούσια συλλογή από σπάνια Κοράνια, Μουσείο Χαλιών, Σύγχρονης Τέχνης, Τεμένη και το Μουσείο Κοσμημάτων. Επόμενος σταθμός μας η Tabriz (Ταυρίδα). Βρίσκεται στο βορειοδυτικό τμήμα της χώρας και έγινε πρωτεύουσα της μογγολικής αυτοκρατορίας στην Περσία από το Γαζάν Χαν (1295-1304). Είναι μια σύγχρονη πόλη με πλούσια εμπορική και οικονομική κίνηση. Χαρακτηριστικό μνημείο της πόλης το "Κυανούν Τέμενος" που χρίστηκε από μια πριγκίπισσα της Τραπεζούντας και αποτελείται από μια αίθουσα διακοσμημένη σε βυζαντινό στυλ.

Παλιό αρχοντικό της Τεχεράνης που σήμερα χρησιμοποιείται σαν κυβερνητικό κτίριο.

Το Κυανούν Τέμενος, ένα από τα εκπληκτικά Μνημεία της Ταυρίδας.

Ανηφορίζοντας βόρεια της Tabriz προβάλλει κατ' ευθείαν μπροστά, η κατάλευκη, μεγαλόπρεπη φιγούρα της οροσειράς Σαμπαλάν. Αριστερά, βράχια τεράστια που μοιάζουν με τερμητοφωλιές και δεξιά η στενή κοιλάδα όπου ένα ποτάμι κυλά ήσυχα τα νερά του.

Αυτό είναι το Καντοβάν. Βράχια τεράστια, που στέκουν αιώνες στο κενό, πέτρινα χαμηλά σπιτάκια, στενά δρομάκια, μια παραμυθένια πολιτεία. Σπίτια σκαλισμένα στους βράχους, παράθυρα που θυμίζουν πολεμίστρες, ξύλινα ετοιμόρροπα μπαλκόνια, παιδιά που προβάλλουν από τα μικρά παράθυρα, γυναίκες που κρύβουν το πρόσωπό τους και άνδρες που μας προσκαλούν για ένα τσάι στο φτωχικό τους. "Μένουμε εδώ γιατί είναι ζεστά το χειμώνα και δροσερά το καλοκαίρι!" μας εξηγεί ο οικοδεσπότης.

Κατηφορίζοντας τα στενά δρομάκια του Καντοβάν δίπλα στο ποτάμι η νεολαία στήνει μικρές σκηνές για πικ νικ. Χαίρεται τις ομορφιές της πατρίδας της και με κάμερες και φωτογραφικές μηχανές απαθανατίζει τους "Γιουνάνι" που τόλμησαν να επισκεφθούν αυτή την ξεχασμένη γωνιά της πατρίδας τους.

Οι σχηματισμοί των βράχων στο Καντοβάν θυμίζουν παραμυθένια πολιτεία.

Επίσκεψη σ' ένα από τα τρογλυδικά σπίτια του Καντοβάν.

Χαρακτηριστικό τμήμα της πόλης Καντοβάν, κοντά στο ποτάμι.

Δημόσιο

Το αρμενικό ορθόδοξο μοναστήρι του Αγίου Θαδδαίου στα σύνορα με το Αζερμπαϊζάν.

Ο δρόμος βορειοδυτικά της Tabriz ανάμεσα από γυμνά και διαβρωμένα βουνά, σαν ανάγλυφα, οδηγεί στα σύνορα με το Αζερμπαϊζάν. Εκεί, χαμένο στο πουθενά, βρίσκεται το Αρμενικό μοναστήρι του Αγίου Θαδδαίου. Κάθε χρόνο στις 6 Ιουνίου αρμένιοι

απ' όλα τα μέρη της γης συγκεντρώνονται εκεί για να αποτίσουν φόρο τιμής στον αγίο τους.

Ο δρόμος νότια της Ταυρίδας και παράλληλα με την οροσειρά Ζάγκρος, περνά μέσα από πήλινα χωριά, την περιοχή των Κούρδων. Τα σπίτια κολλητά το ένα με το άλλο είναι εξ ολοκλήρου φτιαγμένα από πηλό, ακόμη και οι σκεπές. Τα χωριά εναρμονίζονται τέλεια με το άγονο ορεινό τοπίο και το χρώμα της περιοχής. Οι κάτοικοι είναι κτηνοτρόφοι, ψηλοί μ' ένα πλατύ χαμόγελο και όμορφα εκφραστικά μάτια. Οι γυναίκες φορούν χρωματιστά "χετζάμπ" και μαντίλες, ενώ οι άνδρες την παραδοσιακή κουρδική βράκα, έμβλημα της διαφορετικότητας.

Συνεχίζοντας ανάμεσα από παραδοσιακά, λάσπινα χωριουδάκια και γεωλογικούς σχηματισμούς και μετά από δύο τρείς ελέγχους της Αστυνομίας, φτάνουμε στην πόλη Ναϊν. Τα χαρακτηριστικά της περιοχής: τα πανέμορφα χαλιά και οι ανεμόπυργοι.

Οι λασπόχτιστες πόλεις με τα στενά δρομάκια αποτελούν πραγματικό λαβύρινθο.

Γιαγιά και εγγονή έξω από το πλήνθινο σπιτάκι τους.

Χαρακτηριστική εικόνα της πόλης Ναϊαν με τους ανεμόπυργους.

Ώρες δημιουργίας από την ιρανική υφάντρια μπροστά στον αργαλιό της.

Στους υπόγειους αργαλιούς υφαίνονται τα ιδιαίτερα ρούχα των Μουλάδων.

Η κατασκευή χαλιών στη Ναϊν αποτελεί παράδοση αιώνων. Οι αργαλιοί είναι τοποθετημένοι σε μικρά υπόγεια σπιτάκια λόγω της υπερβολικής ζέστης. Εδώ, μαστόρισσες τεχνήτρες, ώρες ατελείωτες μπροστά στον αργαλιό, με φαντασία και μεράκι, υφαίνουν τα ονομαστά χαλιά, ενώ οι άντρες υφαίνουν τα παραδοσιακά ρούχα του Ιερατείου των Μουλάδων.

Φορτωμένοι με εξειδικευμένες γνώσεις γύρω από το χαλί και πλημμυρισμένα από εικόνες της ιρανικής υπαίθρου φτάνουμε στην πόλη Χαμαντάν.

Η σημερινή πόλη είναι χτισμένη στη θέση μιας από τις αρχαιότερες πόλεις της Περσίας τα "Εκβάτανα". Ιδρύθηκε από τους Ασσύριους τον 7ο π.Χ. αιώνα. Γύρω στο 550 π.Χ. κατελήφθη από τον Κύρο τον Β' και επί βασιλείας Δαρείου υπήρξε η θερινή πρωτεύουσα των Αχαιμενιδών. Κατελήφθη από το Μ. Αλέξανδρο με την περίφημη νίκη του.

Σήμερα τίποτε δεν θυμίζει την ξακουστή και ιστορική πόλη παρά μόνο μια σφηνοειδής επιγραφή χαραγμένη πάνω σ' ένα βράχο. Ο τόπος παραμένει ειδυλλιακός και συγκεντρώνει πολλούς επισκέπτες για πικ νικ και κάμπινγκ. Οι Ιρανοί στερούνται μπαρ και αλκοόλ. Μοναδικός τρόπος ψυχαγωγίας παραμένει η εξόρμηση στη φύση και οι αθλοπαιδιές στα πανέμορφα και τεράστια πάρκα τους.

Το μνημείο Αβικένα δεσπόζει στο κέντρο της πόλης. Κατασκευάστηκε το 1954 για να τιμήσουν το

μεγάλο ιατρό και φιλόσοφο που είναι γνωστός για την ιατρική του εγκυκλοπαίδεια.

Το κενοτάφιο του Αβικένα στην πόλη Χαμαντάν.

Κινηματογράφος στο Χαμαντάν. Ένας από τους λίγους τρόπους ψυχαγωγίας των Ιρανών.

Πικ-νικ στα Εκβάτανα όπου είναι εμφανής η διαφορά των δύο φύλων.

Χαρακτηριστική εικόνα της πόλης Χαμαντάν.

Μουσεία Κεντρί

Άποψη της πόλης Ισφαχάν όπου διακρίνονται οι τεράστιες λεωφόροι και η πλούσια βλάστηση.

Τμήμα της πλατείας Nagsh-e-Jahan, όπου δεσπόζει το τέμενος Mesijed-e-Emam ένα από τα εντυπωσιακότερα τεμνή του κόσμου, στο Ισφαχάν.

Το Μουσουλείο της Εσθήρ, συζύγου του Ξέρξη, αποτελεί άλλο ένα αξιόλογο μνημείο της πόλης.

Συνεχίζοντας τη διαδρομή μας φτάνουμε στην ομορφότερη πόλη του Ιράν, το Εσφαχάν (Ισπαχάν). Η πόλη με την πρώτη ματιά σε μαγεύει. Είναι τα αρχαία Ασπάδανα (5ος - 8ο π.Χ. αι.) από τα οποία παραμένει μόνο η ανάμνηση του Στράβωνα.

Η πόλη εκτείνεται σε μια όαση που τροφοδοτείται από τα νερά του Ζίντα Ρόντ και είναι ένα από τα έξοχα δείγματα σαφραδικής πολεοδομίας που αποτελείται από ένα δίκτυο από κτίρια, πλατείες και δενδροφυτευμένες λεωφόρους. Η κεντρική και ορθογώνια βασιλική πλατεία, η Μαϊντάν ε Σάχ διακόπτεται από τέσσερις θαυμάσιες "ιουάν" που οδηγούν στα τζαμιά, στην αγορά και στα αυτοκρατορικά ανάκτορα. Η πόλη διαθέτει μεγαλόπρεπα τζαμιά, Πανεπιστήμια, Μεντρεσέδες (ιεροδιδασκαλεία) και τις πανέμορφες πλινθόκτιστες μεσαιωνικές γέφυρες του ποταμού.

Το Ισφαχάν αποτελεί μεγάλο εμπορικό, οικονομικό και πολιτισμικό κέντρο. Εδώ συγκεντρώνονται όλα τα χαλιά των γύρω περιοχών και έμποροι απ' όλα τα μέρη του κόσμου διαπραγματεύονται το πολύτιμο προϊόν.

Λόγω της οικονομικής άνθισης της πόλης και του Πανεπιστημίου εδώ οι γυναίκες κάνουν την επανάστασή τους. Στο μικρό καφέ της πλατείας φοιτήτριες απολαμβάνουν το ναργιλέ και το τσαΐ τους. Στα ατέλειωτα μαγαζιά της πλατείας εξέχουσα θέση έχουν οι μικρογραφίες. Περίφημοι ζωγράφοι, πάνω σε κόκκαλο καμήλας κατασκευάζουν πραγματικά αριστουργήματα.

Ο "Ναός της Φωτιάς" των Ζωροαστρών, σ' έναν από τους γύρω λόφους του Ισφαχάν.

Ώρες χαλάρωσης και ανάπαυλας στο καφέ της πλατείας. Οι Ιρανές απολαμβάνουν το πατροπαράδοτο τσαϊ και το ναργιλέ. Μια αχτίδα ελευθερίας στη ζωή τους.

Απόγευμα στον καφενέ οι άντρες απολαμβάνουν το τσαϊ τους συνοδεία του ναργιλέ.

Το παζάρι της πόλης διαθέτει απίστευτη ποικιλία κοσμημάτων και έργων τέχνης απ' όλη την Μ. Ανατολή. Το εστιατόριο της πόλης είναι συγκεντρωμένο κατά μήκος του ποταμού. Εδώ σερβίρονται τα παραδοσιακά κερπάπ, το πιλάφι, οι ιρανικές πίτες και το τσαϊ. Κάθε εστιατόριο διαθέτει το δικό του φούρνο για το ψήσιμο της πίτας. Οι πίτες είναι λεπτές και πολλές φορές με σχέδια και μυρωδικά. Αποτελούν το ψωμί των Ιρανών.

Σημαντική θέση στην ιρανική κουζίνα κατέχουν και τα λογίων λογίων μπαχαρικά, τα οποία παράγονται στη χώρα είτε καταφθάνουν από τις γειτονικές χώρες και την Ινδία. Τα αποξηραμένα φρούτα και η καραμελωμένη ζάχαρη προσφέρονται με το εύγεστο τσαϊ.

Στα τεϊοποιεία της πόλης μόνον οι άνδρες απολαμβάνουν το τσαϊ τους και συζητούν την επικαιρότητα, ενώ οι γυναίκες αναλαμβάνουν τα βάρη της οικογένειάς.

Οι Ιρανικές πίτες παρασκευάζονται με μεράκι και ψήνονται με ιδιόμορφο τρόπο στους παραδοσιακούς φούρνους.

Μπαχαρικά, αποξηραμένα φρούτα και ξηροί καρποί αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της διατροφής των Ιρανών.

Αίθουσες τελετών των Ζωροαστρών ιερέων.

Ο περίφημος "Θρόνος του Σολομώντα" σε ένα σύμπλεγμα ζωροαστρικών ναών, πύργων και κάστρων.

Η φυλακή του Μ. Αλεξάνδρου στην πόλη YAZD.

Γοητευμένοι και μαγεμένοι από την παλιά ιρα-νική πρωτεύουσα αναχωρούμε για την Yazd, το σπουδαιότερο κέντρο του ζωροαστρισμού, περνώντας μέσα από τις στέπες του Περσικού οροπεδίου με ξεχασμένα χωριά, που ο τρόπος ζωής μένει αναλλοίωτος εδώ και αιώνες.

Χτισμένη σ' ένα υψίπεδο μέσα στην αλμυρή έρημο οφείλει την ύπαρξή της στα "Κανάτ", υπόγεια υδραγωγεία μήκους πολλών χιλιομέτρων, που κατασκευάστηκαν στην αρχαιότητα και μετέφεραν το νερό στην πόλη από το Σιρ Κουχ, αληθινή υδροδεξαμενή. Τα Κανάτ σώζονται και συντηρούνται και σήμερα από έμπειρους και ειδικευμένους τεχνίτες που κυριολεκτικά χώνονται στις υπόγειες στοές.

Η Yazd χτισμένη στο μέσον της ερήμου διατηρεί το παραδοσιακό της χρώμα. Αποτελούσε και αποτελεί στρατηγικό σημείο στάθμευσης και ανεφοδιασμού των καραβανιών. Κέντρο των 30.000 οπαδών του ζωροαστρισμού, μιας απ' τις πανάρχαιες μονοθεϊστικές θρησκείες.

Στο ναό "Aleshkande" καίει άσβεστη η ιερή φωτιά εδώ και 400 ολόκληρα χρόνια που έφθασε από το ναό του Σολομώντα.

Στους γύρω από την πόλη λόφους στέκουν ακίνητοι οι "Πύργοι της Σιωπής" όπου οι ζωροάστρες τοποθετούσαν τους νεκρούς τους βορά των όρνεων. Οι Πύργοι αυτοί λειτουργούσαν μέχρι το 1963 οπότε οι ζωροάστρες βρήκαν άλλον τρόπο ταφής των νεκρών.

Σημαντικά μνημεία της πόλης τα τζαμιά του Χρόνου και της Ώρας, το Μουσείο του Νερού, η Βιβλιοθήκη, το Αστεροσκοπείο και η Φυλακή του Μεγάλου Αλεξάνδρου.

"Η φυλακή του Σολομώντα" στον κρατήρα ενός ηφαιστειογενούς κώνου.

Το μουσείο του νερού δίνει τη δυνατότητα στον επισκέπτη να κατανοήσει το δαιδαλώδες σύστημα ύδρευσης των κανάτ.

Επόμενος σταθμός η πόλη Σιράζ. Καθ' οδόν επίσκεψη στις Πασαργάδες την πρωτεύουσα του Κύρου. Τίποτε δεν θυμίζει την δόξα και την αίγλη της αρχαίας πόλης παρά μόνον ο Τάφος του Κύρου με τη μορφή αρχαίου Ζιγκουράτ.

Η πόλη Σιράζ είναι χτισμένη στις παρυφές ενός ασβεστολιθικού υψιπέδου, πάνω από το οποίο δεσπόζουν τα ανάγλυφα μιας οροσειράς. Βρίσκεται κοντά στην αρχαία Περσέπολη και αποτελεί θρησκευτικό, πνευματικό και πολιτιστικό κέντρο. Εδώ βρίσκεται και το Μαυσωλείο του Shah Cheraqh με τον εντυπωσιακό διάκοσμο. Η είσοδος επιτρέπεται στις γυναίκες μόνο με "μπούργκα", ενώ για τους αλλόθρησκους απαγορεύεται η είσοδος. Οι σίτες του Ιράν αποτελούν άγρυπνους φρουρούς του Κορανίου.

Η επίσκεψη στους τάφους των ποιητών Σαντί και Χαφέζ μας άφησε εμβρόνητους. Πλήθος ανθρώπων απ' όλη τη χώρα κατέφθναν εδώ, για να αποτίσουν φόρο τιμής στους μεγάλους πνευματικούς άνδρες, προσκυνώντας στους τάφους και απαγγέλλοντας στίχους των αγαπημένων ποιητών.

Το Μαυσωλείο Shah Cheraqh με τον εντυπωσιακό διάκοσμο.

Ένα από τα ωραιότερα τεμνή του μουσουλμανικού κόσμου στη Σιράζ.

Ο Τάφος του Κύρου του Μεγάλου στις Πασαργάδες.

Χαρακτηριστική μορφή Ιρανού δερβίση που στα "φαρσι" σημαίνει πορτιέρης.

Προσκύνημα στον τάφο του εθνικού ποιητή Saabi.

Ό,τι απόμεινε από την αίθουσα των ανακτόρων των 100 κίωνων από τη φθορά του χρόνου στην Περσέπολη.

κρانا, σκαλιστές πανύψηλες πύλες, Τάφοι Βασιλέων και ανάγλυφα, φανερώνουν τη δύναμη μιας πανίσχυρης αυτοκρατορίας που χάνεται στα βάθη των αιώνων.

Αναχωρώντας για την Τεχεράνη με το τέλος του ταξιδιού Ξαναζωντανεύουν στη θύμισή μας οι εικόνες των πληθόχτιστων πόλεων, των αλμυρών ερήμων, των ξερών ανάγλυφων βουνών, των πολύβουων πόλεων, των κατάλευκων κορυφών. Αυτή είναι η Περσία που η ιστορία της χάνεται στα βάθη των αιώνων. **λ**

Η επίσκεψη στην Περσέπολη, την αρχαία πρωτεύουσα με τα παλάτια του Ξέρξη, του Δαρείου και του Αρταξέρξη, έφερε στη μνήμη μας την ιστορία των περσικών πολέμων. Από εδώ ξεκίνησαν οι αποτυχημένες εκστρατείες των Περσών. Εδώ έφτασε ο

Μ. Αλέξανδρος νικητής κατατροπώνοντας το Δαρείο. Σήμερα ελάχιστα δείγματα μαρτυρούν τον πλούτο και την αίγλη των περιφήμων ανακτόρων. Κίονες και κιονό-

Η μεγαλόπρεπη "Πύλη του Ξέρξη" στα ανάκτορα της Περσέπολης.

Σκαλισμένοι στον τεράστιο βράχο οι τάφοι των τεσσάρων σημαντικότερων βασιλέων της περσικής Αυτοκρατορίας, Ξέρξη, Δαρείου του Α', Αρταξέρξη και Δαρείου του Β'.

Η ΤΕΛΕΙΑ ΛΥΣΗ ΣΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ
ΤΩΝ ΑΣΤΙΓΜΑΤΙΚΩΝ ΠΕΛΑΤΩΝ ΣΑΣ!

SofLens 66™
TORIC

Παράδοση
σε 72 ώρες

ΤΕΛΕΙΑ ΟΡΑΣΗ ΓΙΑΤΙ ΕΙΝΑΙ
ΑΣΥΓΚΡΙΤΑ ΠΙΟ ΣΤΑΘΕΡΟΣ

Ο πρώτος και μοναδικός αστιγματικός φακός επαφής με πρωτοποριακό σχεδιασμό χαμηλής στρέψης (Lo-Torque™) που εξασφαλίζει σταθερότητα, τέλεια οπτική οξύτητα, άνεση και ευκολία εφαρμογής.

ΑΣΤΙΓΜΑΤΙΚΟΣ ΦΑΚΟΣ ΜΗΝΙΑΙΑΣ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας

ΣΤΑΘΕΡΗ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΗ ΔΙΑΦΟΡΑ!

ΚΥΠΡΟΣ

η μνήμη

ακόμα

στάζει

ΟΤΑ ΔΕΝ ΚΕΡΔΙΖΕΤΑΙ ΧΩΡΙΣ ΘΥΣΙΕΣ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΔΕΧΕΤΑΙ ΑΙΜΑ
IT IS GAINED WITHOUT SACRIFICES AND FREEDOM WITHOUT BLOOD

Της Σοφίας Γκαγκούση

Δεν μπορεί... Μάλλον η γεωγραφική της θέση θα φταίει και η Κύπρος αιώνες τώρα δικαιώνει το χαρακτηρισμό που της αποδίδουν: Μαρτυρική! Το νησί της Αφροδίτης, στο σταυροδρόμι τριών ηπείρων, στο σημείο συνάντησης των μεγάλων πολιτισμών, στη μακραίωνη ιστορία της εκπαιδεύταν, σχεδόν πάντα, να αντιμετωπίζει κατακτητές. Ευτυχώς, χωρίς να χάνει τη δική της ταυτότητα παρέμεινε κέντρο ελληνικού πολιτισμού με κάποια ιδιάζοντα χαρακτηριστικά.

Την τελευταία εισβολή την πληρώνει ακόμα με πολύ πόνο, από το 1974 που ο τουρκικός στρατός κατέλαβε το 35% του κυπριακού εδάφους.

Οι Κύπριοι, κυρίως οι μεγαλύτεροι στην ηλικία, μιλούν και περιγράφουν καθημερινά την τραγωδία που τους βρήκε... Ακόμη και χωρίς να ρωτήσεις, με το "καλημέρα, τί κάνετε;" καταφέρνεις να ξύσεις την πληγή που αιμορραγεί. Για μας, μπορεί το Κυπριακό να είναι μια λέξη με οκτώ γράμματα, ή μια ειδηση στο δελτίο των 8.00... Για τους Κύπριους όμως που ξεριζώθηκαν και έζησαν στη δύση του 20ου αιώνα μια προσφυγιά αναζητώντας ακόμα την δίκαιη και βιώσιμη λύση, είναι η καθημερινότητά τους, είναι ό,τι θυμούνται και ό,τι προσδοκούν... Κι ας στάθηκαν, όλοι σχεδόν, καλά στα πόδια τους δημιουργώντας από την αρχή, ζωή και περι-

ουσία, προκομμένοι, νοικοκυρεμένοι, γελαστοί και φιλόξενοι με τους επισκέπτες.

Τα τελευταία 2-3 χρόνια άνοιξαν τα "σύνορα" και όποιος θέλει μπορεί να μπει στα "κατεχόμενα". Η καλύτερη πλευρά της Κύπρου, η κατεχόμενη Αμμόχωστος, η Κερύνεια, το Μπέλα Παΐς, γέμισαν βίλλες τύπου Μπέμπερλι Χιλς που πωλούνται από τους Τούρκους "ιδιοκτήτες" σε Άγγλους, Γερμανούς και άλλους ξένους για διαμονή ή για τις διακοπές τους. Πολυτελείς βίλλες πάνω στα χωράφια και τη γη των νοικοκυρεμένων ελληνοκυπρίων που εκδιώχθηκαν παίρνοντας μαζί τους μόνο ένα μπόγαλάκι με τα απαραίτητα. Το ίδιο βέβαια συνέβη και στους

τουρκοκύπριους που αντανάκλαστικά πλήρωσαν κι αυτοί τα σχέδια επί χάρτου. "Ο απλός λαός πληρώνει τους πολέμους, μας έβαλαν και σκοτωθήκαμε αναμετάξυ μας, παλιά ήμασταν γείτονες, δεν είχαμε τίποτε να χωρίσουμε... Οι μεγάλες δυνάμεις τα κανονίζουν όλα..." μας είπαν Έλληνες και Τούρκοι, απλοί άνθρωποι του μόχθου, θύματα της εισβολής και της Αγγλικής "φιλίας". Τριάντα δύο Καζίνο ξεφύτρωσαν από τη δεκαετία του '80 στα κατεχόμενα, στην τουρκική Κερύνεια, με το πανέμορφο λιμάνι. Πριν να ανοίξουν τα σύνορα λειτουργούσαν με παίκτες από Ισραήλ και Αραβικά κράτη, μέσω Τουρκίας. Σήμερα, δυστυχώς, όπως λέ-

νε οι ίδιοι οι Κύπριοι, ένας πολύ μεγάλος αριθμός επισκεπτών είναι συμπολίτες τους. Δεκάδες αυτοκίνητα περνάνε στην άλλη πλευρά καθημερινά και τα Σαββατοκύριακα ο αριθμός μετριέται σε χιλιάδες. Κι αυτό είναι κάτι που κακοφαινεται πάρα πολύ στους Κύπριους. Εξάλλου πολλοί είναι αυτοί που αρνούνται να περάσουν την "γραμμή", αφού οι οικογένειές τους άφησαν εκεί τα σπίτια και τις περιουσίες τους. Αλλά και για λόγους ιδεολογίας... και πολιτικής στάσης... "δεν θέλουν να δουν την κατάντια..." όπως λένε... Κάποιοι παραδέχονται με πικρία ότι "τελικά ο πόλεμος άλλους τους καταστρέφει κι άλλους τους φτιάχνει...".

Ωστόσο, το μνημείο της Ντροπής, όπως θέλουν να το λένε οι Κύπριοι, που στήθηκε με έπαρση στον Καραβά έξω από την Κερύνεια για να θυμίζει την... μεγάλη ημέρα της εισβολής, δεν αφήνει περιθώρια να ξεχνάμε...

Έτσι κι αλλιώς το δράμα σε πολλά σπίτια παίζεται ακόμα. Φωτογραφίες αγνοουμένων είναι στην πρώτη θέση και γονείς ή συγγενείς ειδοποιούνται μετά από 30 χρόνια να θάψουν τα κόκαλα των παιδιών τους που σκοτώθηκαν στον πόλεμο και η ταυτότητά τους αναγνωρίστηκε τώρα, από την εξέταση των οστών που κάπου βρέθηκαν, με τη μέθοδο του DNA. Όσοι θάβουν τα οστά ησυχάζει κατά κάποιο τρόπο η ψυχή τους. Ξέρουν τουλάχιστον, πού μπορούν να ανάψουν το κερί για τα παιδιά και τα αδελφια τους.

Όσο για τους ανυποψίαστους τουρίστες και επισκέπτες, η Κύπρος, σαν χρυσοπράσινο φύλλο ριγμένο στο πέλαγος, κατά τα λόγια του ποιητή, σε προκαλεί να χαλαρώσεις με το βλέμμα στις αχανείς σπαρμένες εκτάσεις, στις γαλαζοπράσινες θάλασσες και στην αρμονία της φύσης μέσα στα βατά της όρη.

Λένε ότι ο κόσμος είναι μικρός...

Μια αδελφοποίηση δύο Συλλόγων, πριν από δύο χρόνια, του "Προμηθέα" Βέροιας και του "Χαλκάνορα" Ιδαλίου Κύπρου, στάθηκε αφορμή να αδελφοποιηθούν συνάμα οι άνθρωποι, οι οικογένειες και οι παρέες. Δύο αδελφές οικογένειες του Σταύρου και του Λάμπρου στο Δάλι (Ιδάλιον) μας άνοιξαν τα σπίτια τους και τις καρδιές τους στο όνομα της φιλίας τους με τη Βέροια, ενώ ο Φίλιππος μας έκανε την καλύτερη σεφταλιά και μας έδειξε πώς ανάβει το κέφι στην παρέα μέσα σ' ένα λεπτό. Εκεί, γνωρίσαμε από κοντά τη δουλειά και τη δράση της νεοσυσταθείσας θεατρικής ομάδας που δημιούργησαν μετά την απόσπασή τους από τον "Χαλκάνορα".

Η "Θεατρική Σκηνή Αμυκλαίος Απόλλων" ανέβασε πρόσφατα το έργο του Μάνου Παναγόπουλου "Πρόκειται περί λάθους" σε σκηνοθεσία του Χρήστου Κάλου (ένα ακόμη κοινό σημείο αναφοράς μεταξύ Βέροιας και Ιδαλίου). Τους ρόλους ερμήνευσαν οι: Κων/νος Τσιαηλής, Άννα Σταύρου, Σταύρος Σταύρου, Μάκης Λαός, Χρίστος Αρτεμίου, Δήμητρα Ηροδότου, Γιάννος Παπουής, Αντώνης Αντωνίου, Πανίκος Παπουής και Γεωργία Θεοδοσίου.

Πιστεύουμε ότι ο χειμώνας θα τους βρει με νέα θεατρικά ενδιαφέροντα και εξίσου επιτυχημένες δράσεις.

Μπλέκοντας στους ρυθμούς της καθημερινότητας, οι Κύπριοι περνάνε αρκετές ώρες δουλεύοντας και... οδηγώντας, στα δεξιά, αφού οι δημόσιες συγκοινωνίες δεν καλύπτουν τις μετακινήσεις τους μετά τις 6.00 το απόγευμα και η μόνη επιλογή είναι ή

ταξί ή ένα Ι.Χ. ανά μέλος της οικογένειας.. Όσο για τη Λευκωσία, αυτή πρωί - βράδυ σε παραπλανεί στις λαϊκές γειτονιές και στην παλιά πόλη, δίπλα στην πράσινη γραμμή... και σου υπενθυμίζει το "δεν ξεχνώ"...

Το Χωριό των δημοσιογράφων

Αυτό το χρέος, της μνήμης, κατά ένα πολύ μεγάλο μέρος έχει αναλάβει ο **Κυπριακός Τύπος**. Κάθε πρωί στα πρωτοσέλιδα κεντρικό θέμα είναι οι καθημερινές εξελίξεις επί του Κυπριακού. Έξι ημερήσιες εφημερίδες, μια αγγλόφωνη, αρκετές εβδομαδιαίες και περιοδικά, οκτώ τηλεοπτικά κανάλια πανκυπριακής εμβέλειας και πάνω από οκτώ ραδιοφωνικοί τοπικοί σταθμοί και φυσικά τα ελληνικά κανάλια και οι εφημερίδες ενημερώνουν με άποψη τους πολίτες για όσα συμβαίνουν στον τόπο τους και σ' όλο τον κόσμο.

Πρόεδρος της Ένωσης Συντακτών Κύπρου είναι επί 25 χρόνια ο κ. **Ανδρέας Κανάουρος**. Μιλήσαμε μαζί του στο "**Δημοσιογραφικό Χωριό**" που φιλοξενηθήκαμε και που ήταν ένα έργο - όραμα της πολύχρονης και κοινώς αναγνωρισμένης για την επιτυχία της, θητείας και προσφοράς του. Το δημοσιογραφικό χωριό "Εναλία" στα Περιβόλια της Κύπρου, δίπλα στη Λάρνακα, ξεκίνησε το 1989-90 και η προσπάθεια 20 χρόνων απέδωσε ένα οργανωμένο οικισμό με 14 σπίτια - (βιλλίτσες και μεζονέτες) πάνω σε γη - αμμόλοφο, δίπλα στη θάλασσα που παραχώρησε το κράτος στην Ένωση Συντακτών. Λειτουργεί όλο το χρόνο με συγκαταβατικές τιμές και διαθέτει χώρους συνεδρίων, άθλησης και παιδότοπο, ενώ φιλοξενεί εκδηλώσεις και δημοσιογράφους απ' όλο τον κόσμο.

"Προσπαθούμε να το διατηρήσουμε και να το βελτιώσουμε" μας είπε ο κ. Κανάουρος. Όσο για τον ίδιο, προσπαθεί να προσφέρει ό,τι μπορεί για την δημοσιογραφική οικογένεια με σημαία τη δεοντολογία, την ελευθεροτυπία, την ολοκληρωμένη πληροφόρηση και τις καλές συνθήκες εργασίας των δημοσιογράφων. "Δημοσιογράφος που εργάζεται με αξιοπρεπείς όρους είναι ανεξάρτητος" δηλώνει. Ο πρόεδρος έχει αναπτύξει τις σχέσεις της Ένωσης Κύπρου με Εθνικές Ενώσεις Δημοσιογράφων ενώ έντονη είναι και η κοινωνική - πολιτιστική δράση της. Πέρσι το καλοκαίρι ολοκληρώθηκε ένα ακόμη όραμα της Ένωσης: Η Δημοσιογραφική Εστία, στη Λευκωσία, που περιλαμβάνει μουσείο Τύπου, βιβλιοθήκη, αίθουσα πολλαπλών εκδηλώσεων και σεμιναρίων, εκθεσιακούς χώρους, καφέ, ρεστωράν, μπουάτ και roof garden. Κτίστηκε σε κρατικό οικόπεδο με μικρή χρηματοδότηση και με πολύ μεγάλο κόπο και μόχθο.

Τα κατάφεραν όμως και σήμερα το χαίρονται εκτός από τα 500 μέλη της Ένωσης, όλοι όσοι το επισκέπτονται ή χρησιμοποιούν τους χώρους του για δραστηριότητές τους.

Μια επίσκεψη στο μεγάλο νησί και μια βόλτα στους μακρείς δρόμους σε φέρνει κοντά στην ιστορία... Η Κύπρος δοκιμάστηκε για μια φορά ακόμη, παραμονή της Παναγίας από τον τραγικό θάνατο 121 ανθρώπων στο αεροπορικό δυστύχημα που συγκλόνισε όλο τον κόσμο. Η ζωή έπαιξε μοιραία στο νησί της Αφροδίτης... Ακόμα καθρεφτίζει τον βαθύ πόνο στο γελαστό πρόσωπο του Ηλίου. Εικόνα οξύμωρη όπως και η πορεία της στην Ιστορία... λ

ΝΕΡΟ

ΤΟ ΠΟΛΥΤΙΜΟΤΕΡΟ ΑΓΑΘΟ ΤΗΣ ΦΥΣΗΣ

Του Αθανάσιου Τόπη
διαιτολόγου-διατροφολόγου

Η

υδροθεραπεία ξεκίνησε χιλιάδες χρόνια προ Χριστού. Το νερό ήταν θεμέλιο της θεραπείας και της ίασης στην αρχαία Ελλάδα. Ο Ιπποκράτης είναι μάλιστα από τους πρώτους που κατανόησε τη θεραπευτική δύναμη του νερού,

τονίζοντας ότι είναι ο πιο σημαντικός παράγοντας στη ζωή των αρχαίων Ελλήνων. Οι περισσότερες από τις θεραπείες που χρησιμοποιούσε για να γιατρεύει διάφορες ασθένειες ήταν βασισμένες στο ευλογημένο ύδωρ. Αργότερα οι αρχαίοι Έλληνες τελειοποίησαν τη χρήση του νερού για θρεπτικούς και καλλωπιστικούς σκοπούς, χτίζοντας μάλιστα υπέροχα διακοσμημένα δημόσια και ιδιωτικά μπάνια, όπου όλοι οι πολίτες είχαν την ευκαιρία να απολαύσουν την ιστορία ενός ιαματικού μπάνιου.

Το νερό αντιπροσωπεύει το 60% του σωματικού βάρους ενός άνδρα και το 50% μιας γυναίκας. Ένα τρίτο περίπου βρίσκεται στα αιμοφόρα αγγεία και μια μικρή ποσότητα μεταξύ των κυττάρων όπου παρέχει ελαστικότητα στους ιστούς.

Το νερό, μετά το οξυγόνο, αποτελεί το κυριότερο θρεπτικό συστατικό της ζωής. Είναι μια

αναντικατάστατη θρεπτική ουσία, άκρως απαραίτητη, για την επιβίωση και σωστή λειτουργία του οργανισμού. Τα 2/3 περίπου του νερού περιέχονται στα κύτταρα του σώματος. Ένα τρίτο περίπου βρίσκεται στα αιμοφόρα αγγεία και μια μικρή ποσότητα μεταξύ των κυττάρων όπου παρέχει ελαστικότητα στους ιστούς.

Οι απώλειες σε νερό πραγματοποιούνται μέσω των ούρων, με τον ιδρώτα, μέσω του αναπνευστικού συστήματος και με τα περιττώματα (υγρά ή στερεά). Η εφίδρωση προκαλείται από την αύξηση της σωματικής θερμοκρασίας λόγω υψηλών εξωτερικών θερμοκρασιών ή έντονης σωματικής άσκησης. Τα κύτταρα του εγκεφάλου που ελέγχουν την εφίδρωση ενεργοποιούνται και οι ιδρωτοποιοί αδένες εκκρίνουν νερό στο δέρμα όπου και εξατμίζεται, μειώνοντας τη θερμοκρασία του σώματος. Η διαδικασία αυτή αυξάνει τη συγκέντρωση αλατιού στο αίμα, προκαλώντας την αίσθηση της δίψας. Αν δεν αναπληρωθεί το νερό οι κανονικές σωματικές λειτουργίες καταρρέουν.

Η σωστή επανυδάτωση πραγματοποιείται μόνο με

συνεχή, συνειδητή προσπάθεια κατανάλωσης υγρών(2 λίτρα νερού/ημερησίως), η οποία δεν πρέπει να εξαρτάται αποκλειστικά και μόνο από την αίσθηση της δίψας.

Τα άτομα που έχουν έντονη φυσική δραστηριότητα πρέπει να εξασφαλίζουν επαρκή λήψη νερού, αφού η αφυδάτωση μπορεί να προκαλέσει υπερθέρμανση του οργανισμού. Οι μικρές απώλειες υγρών που δεν αναπληρώνονται, μπορεί να εμποδίσουν την απόδοση, ενώ οι μεγάλες απώλειες μπορεί να προκαλέσουν θερμοπληξία ή και θάνατο.

Μη ξεχνάτε ότι:

Το κρύο νερό:

- αναζωογονεί και διεγείρει το σώμα και το δέρμα
- για εκτεταμένο χρονικό διάστημα αδυνατίζει το σώμα
- κάνει τον οργανισμό πιο δυνατό έναντι των ιών
- βοηθά στη διατήρηση της ελαστικότητας των ιστών
- ανακουφίζει από πονοκεφάλους
- μειώνει τα πρηξίματα
- διώχνει τον πυρετό και τις ζαλάδες

Το ζεστό νερό:

- χαλαρώνει το σώμα
- ελαττώνει τον πόνο, τη δυσφορία και την κούραση
- ξεκουράζει τους μύες και το νευρικό σύστημα
- αυξάνει την κυκλοφορία του αίματος
- βοηθά στην αποβολή των τοξινών από το σώμα
- καταπολεμά τις φλεγμονές

Η υψηλή θερμοκρασία του περιβάλλοντος αποτελεί έναν από τους κυριότερους παράγοντες αφυδάτωσης, δηλαδή τη διατάραξη της ισορροπίας των υγρών του οργανισμού, κυρίως μέσω του ιδρώτα.

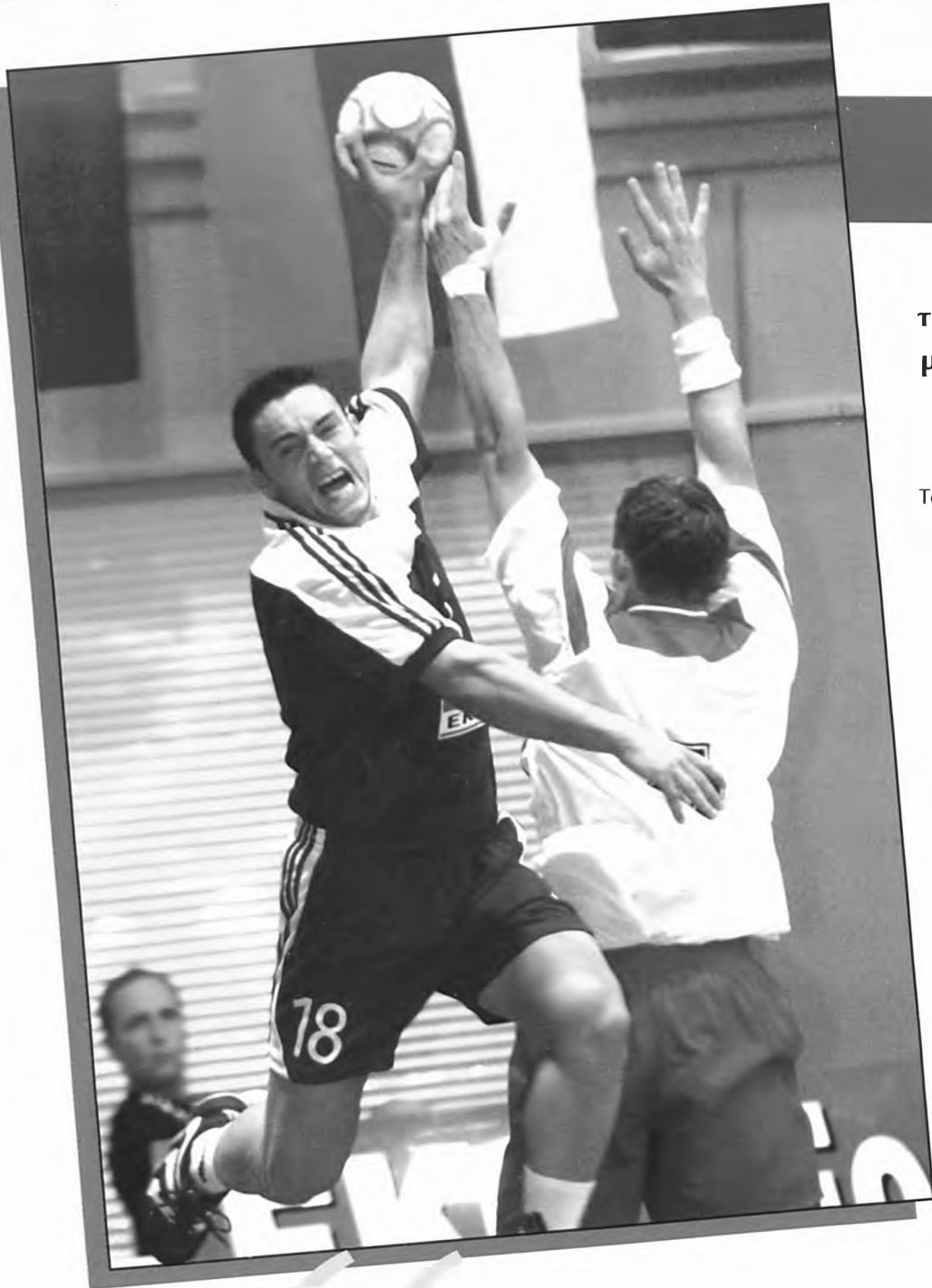
Για την αποκατάσταση της ισορροπίας προτιμείστε:

1. Το πόσιμο νερό
2. Το μεταλλικό νερό
3. Τους φυσικούς χυμούς χωρίς ζάχαρη

Αντίθετα να μην καταναλώνονται:

1. Αναψυκτικά
2. Οινόπνευματώδη ποτά
3. Καφέ

Ο Αρχηγός
του "Φιλίππου"
μιλάει για τους
στόχους του

Του Γιώργου Μεταξά

“ Η ομάδα της καρδιάς μου...”

Δ η μ ή τ ρ η ς

Τζιμούρτος

Δημήτρης Τζιμούρτος δεν χρειάζεται ιδιαίτερες συστάσεις. Ένας αθλητής που κατάφερε να κάνει πραγματικότητα ένα παιδικό του όνειρο: η συμμετοχή του στους Ολυμπιακούς Αγώνες. Δεν σταμάτησε όμως εκεί, αφού ακολούθησε το Παγκόσμιο Πρωτάθλημα της Ινδονησίας, όπου οι Διεθνείς μας χτάρφεραν να αποδείξουν σ' όλο τον κόσμο πως το ελληνικό χαντμπολ υπάρχει και δεν ήταν τυχαία η επιτυχία στους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Όταν λοιπόν έχεις ζήσει τις πιο μεγάλες στιγμές - μέχρι νάρθουν οι επόμενες - του αθλήματος που υπηρετείς δεν μπορεί παρά να νιώθεις υπερήφανος και συγχαίρμα υπεύθυνος, γιατί στο μέλλον, το ίδιο το άθλημα, αλλά κι εσύ ο ίδιος, πρέπει να αποδεικνύεις πως μπορείς να καταφέρεις ακόμα περισσότερο. Αν σ' όλα αυτά προσθέσουμε και την πορεία που έχει διαγράψει μέχρι σήμερα με τη φανέλα της αγαπημένης του ομάδας, του "Φιλίππου", τότε δίχως αμφιβολία μπορούμε να πούμε πως κάτι σπουδαίο έχουμε να περιμένουμε από τον αρχηγό των "ερυθρολεύκων".

Πέρυσι, το πρωτάθλημα μπορεί να χάθηκε, όμως οι περισσότεροι γνωρίζουμε τις δυσκολίες που αντιμετώπισε η ομάδα. Φέτος φαντάζομαι πως ο πρωταθλητισμός θα είναι και πάλι ο μεγάλος στόχος του "Φιλίππου".

Η συγκεκριμένη ομάδα, ο Φίλιππος δηλαδή, στην οποία ανδρώθηκα όχι μόνο χαντμπολικά αλλά και σαν χαρακτήρας, είναι υπο-

χρωωμένη από την ιστορία της να πρωταγωνιστεί. Φέτος, λοιπόν, δεν έχουμε παρά να ακολουθήσουμε το δρόμο του πρωταθλητισμού. Το ότι πέρυσι χάσαμε το πρωτάθλημα δεν σημαίνει πως πρέπει να αλλάξουμε στόχους και προτεραιότητες. Εξακολουθούμε να επιζητούμε τον πρωταθλητισμό.

Οι υποχρεώσεις σου όμως έχουν αυξηθεί αφού είσαι πλέον αρχηγός της ομάδας... Τί σημαίνει αυτό για σένα και κατά πόσο μπορεί να αλλάξει αυτό το γεγονός την καθημερινότητά σου;

Μου δόθηκε αυτή η μεγάλη τιμή από τους συμπαίκτες μου, να γίνω αρχηγός του Φιλίππου. Ευχαριστώ για την εμπιστοσύνη τους και ελπίζω πως θα φανώ αντάξιός της. Αν θα αλλάξει κάτι, δε νομίζω, απλώς έχουν μεγαλύτεροι οι ευθύνες μου.

Φέτος υπέγραψες τριετές συμβόλαιο με τον "Φίλιππο" το οποίο όμως δεν σου κλείνει την πόρτα του εξωτερικού εάν κι εφόσον το επιθυμείς... Το σκέφτεσαι ακόμα;

Το όνειρο κάθε Έλληνα χαντμπολίστα είναι κάποια στιγμή να αγωνιστεί στο εξωτερικό. Αυτή τη στιγμή ο "Φίλιππος" είναι η ομάδα μου και η πρώτη μου προτεραιότητα, όμως αν στο μέλλον έρθει κάποια πρόταση που να καλύπτει τις φιλοδοξίες μου, ποιος ξέρει, ίσως να την αποδεχτώ. Στη ζωή άλλωστε κανείς δεν μπορεί να είναι σίγουρος για τίποτα...

Βαί, βαί, βαί... Αυτό κι αν είναι πάθημα! Καταποντιστήκαμε σύσσωμοι και άντάνδροι στα νερά του Βοσπόρου. Κάποτε είχαμε τα δακρύβρεχτα της Χιουλιιά Κότσιγιτ και τώρα τα δρυσερά και μοντέρνα της νέας εποχής. Τα ντέρτια της Ναζλί, του Καχραμάν και του μπαρμπα- Μιμίκ αλλά και του Νίκου, του Σταύρου και της Ευθαλί-ας ήρθανε και θρονιάστηκαν στο σαλονάκι μας και γίνανε και δικά μας. Μ' αυτά περάσαμε την Άνοιξη και το καλοκαίρι μας, μ' αυτά προβλέπεται να περάσουμε και το χειμώνα μας.

Γιατί αν τα παιδιά έπρεπε να ξεπεράσουν για να παντρευτούν τα "χιλία μύρια κύματα" που χωρίζουν την Ελλάδα από το Αϊβαλί (κατά πως λέει και το αντίστοιχο τραγούδι που τόσο αγαπήθηκε), φανταστείτε τι πρέπει να ξεπε-

θετο; Κι αν έγινε, μπορείτε να μας περιγράψετε τα επεισόδια και την κοινωνική κατακραυγή; Έμεινα κάγκελο.

-Τι τα χρειάζεσαι αυτά, κούκλα μου; Πλάκα μου κάνεις;

-Όχι, μιλάω σοβαρά. Δουλεύω στην εκπομπή της κ. Δρούζα και κάνω ρεπορτάζ. Δεν μπορεί να μην είχατε τέτοιο θέμα στην περιοχή σας. Κοντά στα σύνορα δεν είσαστε;

Αυτό δεν το παρεξήγησα, γιατί είναι γνωστό. Όσοι μένουν ...προς τα κάτω, όλους εμάς τους βόρειους, από Θράκη μέχρι Δυτική Μακεδονία, μας μετράνε για σύνορο. Άγονες γραμμές, φυλάκια, τελωνεΐα και τέτοια πράγματα δηλαδή!.. Έχω άπειρα παραδείγματα και ενσταντανέ για του λόγου μου το αληθές. Μάλιστα κάποτε, όταν σπούδαζα στην Αθήνα, οι μαμάδες των φιλενάδων μου, μου παράγγελναν από τη Βέροια φρέσκο βούτυρο. Πήγαινα στο μπακάλη, μούκοβε μια φέτα από το τυ-

ποποιημένο και τους το πρόσφερα. Και κείνες νόμιζαν ότι το προμηθεύτηκα απευθείας από τη στρούγκα και γλύφα-νε τα δάκτυλά τους.

Άλλο πράγμα παιδάκι μου, αυθεντική γεύση, μωσχολιά!

Πού να βρεις στην Αθήνα τέτοια πράγματα."

Έτσι λοιπόν, εμείς οι... Πομάκοι της Μακεδονίας, μπορεί ενίοτε να βγάλουμε και ειδήσεις για εκπομπές στυλ Δρούζα.

Πάντως, όλοι αυτοί που μας αποχαυνώνουν τηλεοπτικά, βάνουσα και καθημερινά, έχουν την τεράστια ευθύνη για τη διαμόρφωση μιάς κοινωνίας απολιτικής και...α- Πολιτικής, εν προκειμένω. Κοινωνίας, του "δεν γνωρίζω-δεν απαντώ".

Όλοι αυτοί όμως, παρ' ότι ουσιαστικά εγκληματούν, χαίρουν εκτίμησης και ...ασυλίας.

Χάρηκα που στην ίδια σαιζόν με την προβολή των ντεριτιών της Ναζλί, είδαμε στους "Φακέλους" τα γεγονότα του '55. Με πολλές μαρτυρίες και λιγότερα σχόλια. Γιατί, άλλο πράγμα η αλληλεγγύη των λαών κι άλλο η λήθη. Με τους Λαούς είμαστε όλοι

μαεμένοι γιατί τα προβλήματα είναι κοινά. Η φτώχεια είναι η ίδια, η πείνα και η εκμετάλλευση η ίδια, ο πόνος και η χαρά το ίδιο πράγμα για όλους μας.

Άλλο όμως αυτά, κι άλλο πράγμα η άγνοια και η υποβάθμιση της Ιστορίας μας. Ας ξεθολώσουμε στο μυαλό μας το τοπίο. Γιατί λαός που δεν γνωρίζει την Ιστορία του, που ξεχνάει, που χαζογελάει με τα τραγικά και τα δραματικά του παθήματα, δεν μπορεί να είναι -τουλάχιστον- ο ελληνικός!

Τα ντέρτια της Ναζλί...

Της Χαρούλας Ουσουλτζόγλου - Γεωργιάδου

ράσουν -πιθανολογώ- για να βαφτίσουν το παιδάκι που θα γεννηθεί... το δημοφιλές σήριαλ! Θα του δώσουν ελληνικό όνομα; Θα του δώσουν τουρκικό; Θα το βαφτίσουν Καχραμάν-Σταύρο ή προκειμένου να τελειώνει κι αυτό το κακό θα το πούνε... Κεμάλ Ατατούρκ;

Προσωπικά, δεν μου καίγεται καρφί είτε το γεννήσουν, είτε το βαφτίσουν, είτε διαλύσουν τον ελληνοτουρκικό γάμο που έσπασε ρεκόρ θεαματικότητας.

Πάντως κατά βάθος, όλοι θέλαμε να έχει αίσιο τέλος το ντέρτι της Ναζλί, αλλά μακριά από μας κι από τα σπίτια μας τέτοιο χουνέρι. Γιατί εδώ που τα λέμε, φανταστείτε ο Νικολάκης να μην ήταν γιός μεγιστάνα αλλά κανένα φτωχαδάκι από την Κοκκινιά; Ούτε οι τούρκοι συμπεθεροι θα συμφωνούσαν ποτέ, ούτε βέβαια οι ρωμιοί, που κακά τα ψέματα το είδανε το θέμα και λιγάκι φολκλόρ...

Τελικά, μ' αυτά και μ' αυτά, βρήκαμε θέμα και τα reality κάνουν χρυσές δουλειές. Δεν πέρασε πολύς καιρός, που μου τηλεφώνησε μια συνάδελφος από την Αθήνα που είχα να την ακούσω χρόνια.

-Κυρία Χαρούλα, τι κάνετε; Με θυμάστε; Στη Βέροια δεν μένετε; Μπορείτε να μου πείτε αν έγινε εκεί κάποιος γάμος Έλληνα με τουρκάλα ή το αντί-

Ε Π Ι Π Λ Ο
Δοβλίντογλου

ΕΚΘΕΣΗ: 7ο ΧΛΜ ΒΕΡΟΙΑΣ - ΝΑΟΥΣΑ,
ΤΗΛ.: 23310 93.003, FAX: 93.422

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ΠΙΝΔΟΥ 17, ΒΕΡΟΙΑ
ΤΗΛ.: 23310 60.376

Απόδρα Κεντρική Βιβλιοθήκη

ΛΑΟΣ

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΗΜΑΘΙΑΣ

**Κάθε μέρα
η εφημερίδα ΛΑΟΣ σας ενημερώνει
έγκυρα και υπεύθυνα
με ειδήσεις, ρεπορτάζ, επικαιρότητα
από την πολιτική, οικονομική, αθλητική
και κοινωνική ζωή του τόπου σας.**

Βενιζέλου 10, Τηλ. 23310 65025, 66913, 61160, Fax. 23310 66979 ΒΕΡΟΙΑ

Κάντε κλικ στην ενημέρωση

LAOS ΕΠΙ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΤΟΠΟΥ

www.
 Ημερομηνία: Παρασκευή, 12 Δεκεμβρίου 2003 - 13:57

Πρώτη Σελίδα : Να αποτραπεί το παρεμπόριο στην αγορά, τις ημέρες

Πρώτη Σελίδα

Επιχειρήματα

- ▷ Πρώτη Σελίδα
- ▷ Τοπικά νέα
- ▷ Τα λαϊκά μας σγόλια
- ▷ Άρθρα - Συν/σεις
- ▷ Πολιτισμός
- ▷ Εκδηλώσεις
- ▷ Αθλητικά
- ▷ Οικονομία
- ▷ Ελλάδα
- ▷ Κόσμος
- ▷ Μικρές αγγελίες
- ▷ Επικοινωνία

Download

Κατεβάστε τον ΛΑΟ σε PDF

Αναζήτηση έκδοσης σε PDF

Καιρός

Ο καιρός σήμερα και αύριο.

Τύπος FM 99.7 live

Τρέχοντα νέα

12/12/03 - 01:01
 Βαγιάβου με το Σάββατο καλύτερος έφυγε ταχύτερο το 2003 έγινε η «Πολιτική Κουζίνα»

Χρήσιμα

- Τηλέφωνα
- Φαρμακεία
- Δρομολόγια ΚΤΕΛ
- Βενζινοδίκια

Διάφορα

- Οροσκόπιο
- Αριθμομηχανή
- Σαν Σήμερα
- Web Links

Διασκέδαση

- Πρόγραμμα TV
- Cinema

Δημοσκόπηση

Με την προϋπόθεση ότι δεν θα επηρεαστεί ο χώρος πρασίνο, συμφωνείτε ή όχι για την δημιουργία υπαίθριου πάρκινγκ κάτω από την πλατεία της Ελής

Ναι

Όχι

Ψηφίστε!

- Αποτελέσματα
- Αρχείο

Πληροφορίες

Εφημερίδα Λαός

E-mail:

- info@laosver.gr
- ads@laosver.gr
- admin@laosver.gr

ακούστε **ΖΩΝΤΑΝά**
 μέσα από την σειρά
 το ράδιο
ΤΥΠΟΣ FM 99.7

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΗΜΑΘΙΑΣ

www.laosver.gr e-mail: admin@laosver.gr

Υπεύθυνος Ηλεκτρονικής Σελίδας: Πιπεράκης Μιχάλης

ΧΑΛΙ • ΚΟΥΡΤΙΝΑ • ΠΙΧΤΑΡΙ

RIEFSI

HOME COLLECTION

ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΝΟΜΗΣ: 11^ο χλμ. ΒΕΡΟΙΑΣ-ΝΑΟΥΣΑΣ, ΤΗΛ. 2332052910, FAX: 2332052810

ΕΚΘΕΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ: Λ. ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ 21, ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ. 2105775460

ΒΕΡΟΙΑ: Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 26, ΤΗΛ. 2331071070, FAX: 2331075555

e-mail: info@kavigroup.gr

 KAVI®
groups

ΤΣΑΝΑΚΤΣΙΔΗ